

**ByLock
NEDİR?**

Türkiye'de on binlerce insan "ByLock Mesajlaşma Uygulaması"nı indirdiği için tutuklu durumdadır. Erdoğan hükümeti, bu uygulamayı kullanmayı "silahlı terör örgütü üyesi olmak" için yeterli delil olarak görüyor. Öğretmenler, gazeteciler, sanatçılar, hukukçular, akademisyenler ve hatta futbolcular dahil on binlerce insanın işlerini kaybetmelerine ve tutuklamalarına gerekçe gösterilen "ByLock" Türkiye'deki kitlesel tutuklamalar için bulunan kullanışlı bir aparat mı, yoksa gerçekten bir suç makinesi mi?

1- "ByLock " NEDİR?

A - ByLock; anlık mesajlaşma uygulamasıdır. Google Play ve iTunes dahil sanal marketlerde Aralık 2013 ile Nisan 2016 tarihleri arasında ücretsiz olarak indirilebiliyordu.

Apple App Store'da Nisan 2014 ile Eylül 2014 tarihleri arasında,¹ GooglePlay'de ise 11 Nisan 2014 ile 3 Nisan 2016 tarihleri arasında yayında kalmıştır.²

İletişim, WhatsApp gibi diğer pek çok anlık mesajlaşma programlarında olduğu gibi uçtan uca şifreli olarak gerçekleşir. Uygulamaya kayıt için herhangi bir referans ve onay gerekmemektedir. Herkese açık olan uygulama kişilerin birbirlerini eklemesiyle başlatılabilmektedir (Yandex Mail, Coverme vb. olduğu gibi).

ByLock uygulamasının Temmuz 2014 tarihinde Google Play Store'da yer aldığı ve ³ ByLock'un son Google Play Store kaydının 22 Mart 2015 olduğu ve yaklaşık 500.000 kişi tarafından indirildiği ⁴ açıkça görülebiliyor.

ByLock'a ilişkin haklar Amerika'da yaşayan David Keynes'e aittir. Keynes, Hürriyet Gazetesi'nden İsmail Saymaz'a verdiği röportajda uygulamasının, GooglePlay'den yaklaşık 500 bin, App Store'dan 100 bin kişi tarafından indirildiği söylemiştir.⁵

Downloadatoz sitesinde ByLock uygulamasının indirme sayısının 500 bin olarak kaydedilmiş olması David Keynes'in ifadelerini teyit etmektedir.⁶ David Keynes'e göre ByLock kullanıcıları genelde Türkiye, Suudi Arabistan ve İranlı'dır.

¹ www.appannie.com/apps/ios/app/bylock/app-ranking/#type=best-ranks

² www.appbrain.com/app/bylock%3A-secure-chat-talk/net.client.by.lock

³ web.archive.org/web/20140818062556/https://play.google.com/store/apps/details?id=net.client.by.lock

⁴ web.archive.org/web/20150322201135/https://play.google.com/store/apps/details?id=net.client.by.lock

⁵ www.hurriyet.com.tr/iste-by-lock-david-keynes-40257030

⁶ downloadatoz.com/bylock-secure-chat-talk/net.client.by.lock/

B - Teknoloji Uzmanı Daniel Walter Raporunda Bu Hususlara İlişkin Yeralan Bilgiler

"Apple mağazada Nisan 2014 ile Eylül 2014 tarihleri arasında; GooglePlay mağazada ise 11 Nisan 2014 ile 3 Nisan 2016 tarihleri arasında yayında kalmıştır."⁷

"AppAnnie" verilerinden ByLock uygulamasının Apple mağazada yayınlandığı tarihler arasında sosyal ağ alanında 12 ülkede ilk 100, 47 ülkede ilk 500 uygulama arasına girdiği anlaşılmaktadır.⁸

"Bugün çoğu firma/uygulama uçtan uca şifreleme (end-to-end) teknolojisi kullanmaya başlamıştır. Whatsapp, Viber, Facetime, iMessage, KakaoTalk, Blackberry Messenger, Line, Ipgmail, Jitsi, Privatoria, Mailvelope, Adium, Pidgin, Retroshear, Signal, Wickr, Threema, Ceerus, Pryvate, Cyphr, Cyber Dust, Telegram, Nxtty, Silent Phone, Silent Text, Textsecure, Confide, Bleep, Surespot, Sicher, Clipchat, Chatsecure, Tigertext, AMD Secure Chat, AMES Messenger, Babble Messenger, Biocoded, Chat Bots, Chiffy Messenger, Confide, Cryptox, Hoccer, Imperium Messenger, Schmoose, SecEms, Secure MMX, Sicher, Squire Messenger, ICrypt, V Pal Messenger, Vigilant Secure, Cashew Messenger, Cellcrypt, Chatsecure, Nod CoCo, GData, Onechat Messenger, Rokacom, SIMSme, Snap Messenger, Wakachat, Sumrando, Wire vd. uçtan uca şifreleme (kripto) teknolojisi kullanan uygulamalardır."⁹

"Kısaca, günümüzde bilgisayarında veya telefonunda herhangi bir haberleşme programı kullanılıyorsa, kullanıcının istek ve beklentilerinden bağımsız olarak kriptolu haberleşme programı kullanılması, kriptolu haberleşilmesi anlamlarına gelmektedir. Bu uygulamaların bazıları kuvvetli bir şifrelemeye sahiptir, bazıları da değildir. Sonuçta günümüzde kullanıcı beklentileri, teknolojik imkanlar ve piyasa şartları dolayısıyla tüm haberleşme programları şifreli hale gelmektedir. Bu koşullar altında ByLock için kullanılan ve sürekli vurgulanan **"kriptolu haberleşme programı"** ifadesi de **"direksiyonlu otomobil"** ifadesinden başka bir anlama gelmemektedir."¹⁰

2- MİT'in ByLock SERVERİNİ ELE GEÇİRME GİZEMİ

Aşağıda ayrıntıları belirtileceği üzere ByLock verilerin ne şekilde elde edildiği hakkında kesin ve net bir bilgi bulunmamaktadır. Resmi mahkeme kayıtlarında, MİT'in **"kendine has usul, araç ve yöntemlerle elde ettiği / satın aldığı"** ibarelerini kullanılmaktadır.

⁷ www.appbrain.com/app/bylock/net.client.by.lock- <http://www.bylockreality.com/index.php/technical-reports/an-independent-technical-report-by-daniel-walter-about-bylock-application>

⁸ www.bylockreality.com/index.php/technical-reports/an-independent-technical-report-by-daniel-walter-about-bylock-application /

⁹ www.bylockreality.com/index.php/technical-reports/an-independent-technical-report-by-daniel-walter-about-bylock-application page

¹⁰ <http://www.bylockreality.com/index.php/technical-reports/an-independent-technical-report-by-daniel-walter-about-bylock-application>

Resmi ve Kurumsal Açıklamalar

A – MİT ByLock Teknik Raporu'nda "... *Teşkilata özgü teknik istihbarat usul, araç ve yöntemleri kullanılmak suretiyle ... elde edilmiştir*" denilmektedir (MİT ByLock Teknik Raporu, 3.1 Dayanak ve Yöntem, sayfa: 12)

B- Ankara 15.Ağır Ceza Mahkemesinin 2017/13 E. 2017/21 ByLock ile ilgili olarak verdiği mahkûmiyet kararının gerekçesinde MİT'in ByLock server'ini satın aldığı belirtilmiştir.

Mahkemenin gerekçeli kararının ilgili bölümlerinde, "Milli İstihbarat Teşkilatınca bu yetkiye dayanarak teşkilata özgü teknik istihbarat usul araç ve yöntemleri kullanılmak suretiyle **ByLock uygulamasına ait sunucular üzerindeki veriler ile uygulama sunucusunun ve IP adreslerinin satın alındığı**, e-posta adreslerinin içerikleri başta olmak üzere muhtelif veriler elde edildiği, düzenlenen teknik analiz raporu ve dijital materyallerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ulaştırıldığı görülmektedir."¹¹ şeklinde belirtilmiştir.

C- Yargıtay 16 Ceza Dairesi de 2015/3 E. 2017/3 sayılı kararında da yine aynı şekilde " Milli İstihbarat Teşkilatınca, bu yetkiye dayanarak teşkilata özgü teknik istihbarat usul araç ve yöntemleri kullanılmak suretiyle **ByLock uygulamasına ait sunucular üzerindeki veriler ile uygulama sunucusunun ve IP adreslerinin satın alındığı**, e-posta adreslerinin içerikleri başta olmak üzere muhtelif veriler elde edildiği, düzenlenen teknik analiz raporu ve dijital materyaller Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ulaştırılmıştır." denilerek **verilerin satın alındığını** belirtmiştir.¹²

D- Litvanya'da Baltic (Cherry) Server'a karşı açılan soruşturma tutanaklarında ise Litvanya savcılık makamlarının resmi evraklarında ise Baltic Server'ın ByLock için kiraladığı datayı ByLock kullanımı bittikten sonra Claudia R Martins adında başka bir kullanıcı tarafından kiralanarak ByLock kullanıcı kişisel bilgilerinin çalındığı belirtilmiştir.

Gazete- Medya Haberleri

A- Emniyet Müdürlüğü Siber Suçlar Daire başkanlığı, internet servis sağlayıcılarından (Avea, Turkcell, Vadofone, TTnet) elde edilen, kişilerin kullanmış olduğu veya adlarına kayıtlı olan hatlardan, 14.08.2014 tarihinden sonra kullandıkları

¹¹ www.adaletbiz.com/m/ceza-hukuku/mit-bylock-server-ini-satin-almis-h168456.html

¹² selihandiclesimsek.av.tr/tag/yargitay-16-ceza-dairesi-bylock-karari/

bütün IP'ler istenmiştir. IP'ler tek tek incelenerek ByLock servislerinin IP numarasına bağlanan IP'ler tespit edilmiş. Bu tespitlerle de kişilerin ByLock kullandığı belirlenmiştir.¹³

Ozguruz.org sitesinde “*Emniyet, MİT’i Yalanladı*” yazısında görüleceği üzere ByLock verileri ele geçirmesinde izlenen yöntemde Türk Emniyet Teşkilatı ve MİT’in birbirlerini yalanladığı görülmüştür: “Oysa MİT, daha önce yayınlamış olduğu 88 sayfalık raporunda Litvanya’daki server’a sızılıp şifre kırıldığını ve kişilerin konuşma kayıtlarının da bu tespit edildiğini belirtmişti. Siber Suçlar Daire Başkanlığı, bu raporuyla MİT’i yalanlamış oldu.”¹⁴

B- Aydınlik Gazetesi’nde çıkan bir haberde ise; “MİT, sistemin Litvanya’da depolandığını öğrendikten sonra bu ülkeye elemanlarını gönderdi. Şirket yöneticileri ile görüşüldü. Veri tabanının bir kopyası istendi. Şirket bunu reddetti, “veremeyiz” denildi. Bunun üzerine MİT ne mi yaptı? 15 Temmuz darbe girişiminden bir süre önce şirketi 13 Milyon Dolar’a satın aldı!” şeklinde bambaşka bir haber yer almıştır.¹⁵

C- Hükümetin sözcüsü konumunda olan Sabah Gazetesi ise verilerin ele geçiriliş şekli olarak Litvanya’da serverin binasına gizlice giren ekibin şifreleri kırmak suretiyle bilgileri hacklediği yönünde haber yapmıştır: “Özel bir jetle Litvanya’ya uçan ekip önce Vilnius’ta ByLock kayıtlarının bulunduğu ana 'server'e sahip şirketin binasını gözleme aldı. Bir hafta boyunca gerekli çalışmaların yapılmasının ardından yaklaşık iki ay önce bir gece binaya sızma operasyonu gerçekleştirildi. Sessizce 'server'ın bulunduğu özel korunaklı binaya giren ekip yanlarındaki son teknoloji ekipmanlar sayesinde sekiz kademeli şifreyi kırdı.”¹⁶

D- Yine Hükümete yakınlığı ile bilinen bir yayınevinden çıkarılan “*Fetö’nün Dijital İni*” **ByLock’a Böyle Girildi: Kod Adı Baybay**” isimli kitapta bir şekilde Baltic (Cherry) Server’a erişim sağlandığı, 18 milyon mesajın kopyalandığı ve bunun server tarafından fark edilmesi üzerine açığın kapatıldığı anlatılmaktadır.¹⁷

Sonuç olarak, Resmî Kurumların evrakları ve Medya haberlerinden görüldüğü üzere ByLock verileri MİT tarafından ele geçirilirken kullandığı yöntemler kısaca şunlar olabilir;

1. Türkiye operatörlerinden (Vodafone, Avea, Turkcell) alınarak,
2. Litvanya’daki Baltic serverden satın alarak,
3. ByLock kullanıcı kişisel verilerinin MİT tarafından dijital hacklenmesi yoluyla,

¹³ www.ozguruz.org/tr/2017/06/05/emniyet-miti-yalanladi/

¹⁴ www.ozguruz.org/tr/2017/06/05/emniyet-miti-yalanladi/

¹⁵ www.aydinlik.com.tr/mit-bylocku-nasil-ele-gecirdi

¹⁶ www.sabah.com.tr/gundem/2017/01/30/son-dakika-haberi-bylockun-ana-serveri-ele-gecirdi

¹⁷ Kod Adı Baybay; Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A. Ş., İstanbul, Temmuz 2017

4. Özel görevli bir MİT ekibinin Litvanya'da ki Baltic Server'a sızarak server datasının çalınmasıyla,
5. Litvanya'da ki Baltic Server şirketinin Türk İstihbarat Teşkilatı tarafından satın alınmak suretiyle.

ByLock kullanıcı kişisel verilerinin Türk İstihbarat Servisi (MİT) tarafından nasıl elde edildiği ile birçok bilgi olmakla birlikte gerçeği kimse tam olarak bilinememektedir.

3- ByLock'UN HİZMET VERDİĞİ BALTIC (CHERRY) SERVER VE LİTVANYA HÜKÜMETİ MAKAMLARI AÇIKLAMALARI

A- Yukarıda belirtildiği üzere kaynağı belirsiz bir şekilde, Uluslararası ve İç Hukuka aykırı oluşturulan isim listelerinde ismi olan kişilerin kendileri veya yakınlarının Baltic (Cherry) Server firmasına mail yoluyla yaptıkları başvurulara şu şekilde cevap verilmiştir;

“Cherry Servers, sunucuları yönetmediğimiz, gelen / giden trafiğini izlemediğimiz veya bu verileri depolamadığımız anlamına gelen Bare-Metal sunucuları sağlayıcısıdır. Müşterilerimiz sunucu güvenliği konusunda tamamen sorumludur ve maalesef, birilerinin müşterilerimizin serverlarına sızmaları siber saldırı teşebbüslerinin sıradanlaştığı bugünlerde bizi şaşırtmayacaktır. Kişisel bilgilerle ilgili husus, **üçüncü taraf kuruluşlarla işbirliği yapmamamız, müşterilerimizle ilişkili herhangi bir bilgiyi bu tür kurumlara açıklamayacağımızdır. Şirketimiz Litvanya'da kayıtlı olduğu için sadece Litvanya'daki yerel kolluk kuvvetlerine hesap verebiliriz ve yalnızca yerel yasalarla veya Litvanya'daki mahkeme kararı ile yükümlü olduğu zaman onlara bilgi sunabiliriz.** - Mantas Levinas, Halkla İlişkiler”

Ayrıca, bazı ByLock mağdurlarının Litvanya'daki Baltic Server firmasına açılan dava neticesinde 19.06.2017 tarihli Litvanya Villnius City District Court (Prosecutor Regimantas Zukauskas) şu şekilde karar vermiştir:

“Şirket kayıt olmak için verilen müşterilerin iletişim bilgilerini kontrol etmiyor. Şirket sunucularda saklanan içerikleri de kontrol etmiyor, müşteriyle olan anlaşma iptal edilince sunucularda saklanan bilgiler otomatik olarak bir hafta içerisinde silinir ve (temizlenmiş) sunucu yeni bir müşteri için hazırlanır. Şirketin işbu belgede adı geçen sunucuda yapılmış izinsiz (kanunsuz) faaliyetler hakkında bir bilgisi yok. Litvanya Ceza Muhakamesi Kanunu 97. madde gerektiği gibi Cherry servers AŞ şöyle bilgiler verdi: 08.08.2014 itibaren 46.166.164.181. IP adresini John Dash isimli bir müşteri kullanıyordu. O sistemde bu IP adresinin ilk kullanıcısı oydu, 02.03.2016 kadar kullanıyordu. Başvurusunda ABD telefon numarasını, kayıtlı olduğu ülke olarak Almanya'yı gösterdi. Bütün Cherry servers AŞ selfservis sistemine yapılan girişler

yurt dışında olan İnternet sağlayıcıların Almanya, ABD, İngiltere, Türkiye, Hong Kong, Panama, Fransa, Hollanda, Norveç, Avustralya IP adreslerinden yapıldı. 10.03.2016 ile 27.09.2016 tarihleri arasında adanmış sunucu hizmetlerinden Claudia R Martins faydalanıyordu. Yalanla yapılan hizmet ödemeleri için artık bir müşteri değildir. Başvurusunda Brezilya'daki iletişim bilgilerini verdi. Selfservis sistemine 10 ve 11 Mart 2016 tarihinde 158.69.127.69 IP adresinden (bu adresi ABD'ki OVH Hosting Inc. idare ediyor) giriş yaptı. Sunucuya direkt yapılan girişler ve sunucunda yapılmış faaliyetler hakkında şirketin bir bilgisi yok. Bu tür veriler sunucunda olan dosyalara yazılır, müşteri hizmetleri kullanmaktan vazgeçtikten ve sunucu temizlendikten sonra bu veriler de yok olurlar.

Şu anda 2016 yılında geçen (6 aydan fazla bir zamanından sonra) Cherry servers AŞ tarafından ByLock uygulamasına kiralanmış web sunucusuna izinsiz bir şekilde belki yapılmış olan bir giriş ve açık olmayan bilgilerin ele geçirildiği hakkında objektif veriler toplamak mümkün değildir, çünkü Litvanya Elektronik İletişim Kanununun 65. madde 2. fıkrası ve 66. madde 6. fıkrası gerektiği gibi elektronik iletişim verileri iletişim kurma olayından sonra 6 ay kadar saklanır; işbu belgede verilen detaylar da verilerin toplanamayacağını gösteriyor; bu da şunu demek oluyor: Türkiye Milli İstihbarat Teşkilatın ByLock kullanıcılarının (Şikayetçi dahil) bilgilerini Şikayetçinin anlattığı şekil ve metotla (biri Cherry servers AŞ kiralık web sunucusuna izinsiz girmiş, biri Cherry servers AŞ kullanıcı bilgilerini uydurmuş ve yeni bir şifre için başvurmuş, veya Cherry servers AŞ bilgileri ortaya çıkarmış) ele geçirdiğine dair şikayette yer alan iddialarını ne ispatlayabilir, ne de reddedebilir.”

Litvanya savcılığının yukardaki kararına göre, ByLock kullanıcısı Baltic (Cherry) server kullanımını 02.03.2016 tarihinde bırakmıştır. Hemen sonrasında 10.03.2016 tarihinde ise büyük bir tesadüfle aynı datayı kiralayan ve muhtemelen gerçek olmayan Claudia R Martins adında ki başka bir kullanıcı tarafından data içindeki bütün kişisel kullanıcı mesajları ve ID'leri kopyalanarak ele geçirilmiştir. Bu durumda ismi gerçek olmayan bir kullanıcının ByLock datasını ustalıkla kiralayarak kişisel verileri çalması şüpheli bir durum oluşturmuş olmaktadır.

B - Litvanya Hukuk Müşavirliği Yazısı

Türkiye’de, Server’ı Litvanya’da olan ByLock iletişim uygulamasına istinaden yapılan toplu tutuklamalar ve zulümler üzerine bazı insan hakları örgütleri konuyu ele almış, parlamentoya başvurmuştur. Litvanya Meclisi Hukuk ve Hukuk Düzeni Komitesi’nde konu kapalı oturumda ele alınmış; Komite Başkanı (Julius Sabatauskas) Türkiye’nin verileri ‘usulüne uygun olarak elde ettiğine dair bilgi bulunmadığını’ şu cümlelerle açıklamıştır. (The Committee has been informed that state authorities (Ministry of Justice, Ministry of Foreign Affairs, General Prosecutors Office, State Security

Department, Police Department) did not receive request for legal assistance from Turkish Authorities concerning the matters specified in application).¹⁸

Yukarıda detayları anlatıldığı üzere tamamıyla Uluslararası ve İç hukuka aykırı şekilde elde edildiği anlaşılan ByLock kayıtlarının; Türkiye’de hukuka uygunmuş izlenimi verilmesi adına sürekli senaryolar üretildiği ve mahkemelerce bile kayıtların nasıl ele geçirildiğinin bilinmediği anlaşılmaktadır.

4- ULUSLARARASI RAPORLARDA ByLock

Hackleme /satin alma / çalma gibi eylemler sonucu ele geçirildiği düşünülen kişisel verilerle oluşturulan MİT raporunun Uluslararası bir Bilgi teknolojileri (IT) firması olan FOX-IT tarafından yapılan inceleme neticesinde düzenlenen kapsamlı rapor da

"Fox-IT, MİT raporunda tanımlanan MİT incelemesinin, **"adli ilkelere bağlı olmadığını ve bu nedenle adli inceleme olarak görülmemesi gerektiği sonucuna varmıştır.** " .. "Çelişkili ve asılsız tespitler, nesnellik ve şeffaflıktan uzak olunması nedeniyle MİT soruşturması temelde kusurludur. Bu durum, soruşturmanın sonuçlarını da şüpheli hale getirmiştir. " .. " **Fox-IT, ByLock için daha kapsamlı, objektif ve şeffaf bir şekilde adli bir soruşturma yürütülmesini önermektedir.**" .." **MİT raporu, kullanıcıların nasıl tespit edildiği hususunda çok sınırlı bilgi içermektedir.** " Şeklinde tespitlerde bulunularak **MİT'in elde ettiği bilgilerin şeffaf ve güvenilir olmadığı** vurgulanmıştır.¹⁹

ByLock- ÖZGÜRLÜKLERE MÜDAHALE- ULUSLARASI SÖZLEŞMELER ve ULUSLARASI RAPORLAR

"ByLock Nedir" başlığı altında ayrıntıları ile anlatıldığı üzere 41 ülkede yaygın olarak kullanılan ve iletişim uygulamaları arasında dünyada ilk 500 arasında yer alan bir uygulamanın (²⁰) kullanılmasının sözde terör örgütü üyeliğine delil olarak kabul edilmesi ve kullanıcısı olduğu iddia edilen kişilerin kimlik bilgilerinin tamamıyla Uluslararası Hukuk Normları ve İç Hukuka aykırı şekilde adli kolluk yetkisi olmayan istihbarat birimleri tarafından elde edilmesi ve bu verilerin idari ve adli soruşturmalarda ve yargılamalarda delil olarak kabul edilmesiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (²¹) ile birlikte Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği Veri Koruma Mevzuatı ihlal edilmiştir. Türkiye ve Litvanya Avrupa Konseyi üyesidir. Litvanya aynı zamanda Avrupa Birliği üyesidir. Hem Türkiye'nin hem de Litvanya'nın bahse konu sözleşmeler kapsamında kişilere ait veri ve dataların korunmasında uluslararası

¹⁸ www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/seimo-komitetas-aiskinasi-ar-lietuva-galejo-turkijai-perduoti-bylock-vartotoju-duomenis-56-868536

¹⁹ blog.fox-it.com/2017/09/13/fox-it-debunks-report-on-bylock-app-that-landed-75000-people-in-jail-in-turkey/

²⁰ www.bylockreality.com/index.php/technical-reports/an-independent-technical-report-by-daniel-walter-about-bylock-application

²¹ www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/

hukuk kapsamında sorumlulukları vardır. Kişilere ait data ve kişisel bilgilere hukuka aykırı şekilde yapılan erişim neticesinde,

a-Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde (AİHS) yer alan ve Sözleşme hükümleri ile koruma altına alınan Adil Yargılanma İlkesi ve Özel hayatın Gizliliği gibi birden fazla maddesi ihlal edilmiştir. ²²

Bu hususta 15 Temmuz darbe girişimi sonrası Türkiye'de adli makamlarca yapılan soruşturmalar ve kabul edilen delillerin Uluslararası Hukuktaki yeri üzerine Hukukçular William Clegg ve Simon Baker tarafından hazırlanan hukuki mütalaada da bu hususa yer verilmiştir.²³

Belirtilen mütalaanın ByLock verilerinin delil olarak kullanılması hususunda yaptığı değerlendirmede Adil Yargılama hakkının ihlal edildiği şu ifadelerle net bir şekilde belirtilmiştir:

“Gizemli Bir Rapor- MİT ByLock Raporu- : MİT ByLock Raporunu yazanların kimlikleri raporda belirtilmemiştir, Raporu yazanlar delil göstermemişlerdir ve bu kişilerin kim oldukları ile nitelik ve tecrübeleri bilinmemektedir. Bu raporun yazarları hakkında hiçbir şekilde soru sorma imkânı yoktur, yazarlardan ByLock uygulamasının Türkiye ile irtibatı olmayan 40'tan fazla ülkede indirilmiş olması ile ilgili açıklama getirmeleri istendiğinde bulunulma imkânı yoktur. Yazarlara Türkiye dışında uygulamanın indirilmesinin darbe teşebbüsüne katkısı konusundaki kanaate ulaşmada ne gibi bir delile dayandıkları hususunda soru sorulma imkânı bulunmamaktadır.

Gizemli bir Rapor ile Boşu Boşuna Mesnetsiz Mahkûmiyet: Yapılan incelemelerde Türkiye'de ki Mahkeme ByLock uygulamasını değerlendiren teknik raporu esas alarak X'i mahkûm etmiştir. AİHS'nin 6. maddenin 3. fıkrasının (d) bendinde belirtildiği gibi, şüphelinin " İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek" hakkına sahip olması adil yargılamanın temel bir prensibidir. Bu imkânı sağlamayan MİT Teknik Raporun duruşma sırasında delil olarak kullanılması, Sözleşme'de geçen bu hakkın açık bir ihlalidir. Raporla, daha sonra mahkeme kararlarının tesis edileceği hayati sonuca ulaşmada kullanılan mekanizma da açıklanmamıştır.” denilerek Adil Yargılama hakkının ihlal edildiği belirtilmiştir.²⁴

Ayrıca yine istihbarat verisinin ham bilgi oluşu, çoğu kez ilgilinin gıyabında toplanması, tabiatı gereği süreci ve korunmasının gizli olması, ilgilinin taraf olmaması, itiraz etme, yanlışsa düzelttirme imkânı olmaması, hak ve özgürlüklerin teminatı olan hâkimin müdahale güvencesi veya hâkime müracaat imkanının

²² www.un.org/en/universal-declaration-human-rights

²³ www.2bedfordrow.co.uk/opinion-on-the-legality-of-the-actions-of-the-turkish-state

²⁴ www.2bedfordrow.co.uk/opinion-on-the-legality-of-the-actions-of-the-turkish-state

olmaması nedeniyle istihbari bilgilerin hiçbir surette delil olarak kullanılmayacağına dair birçok karar vardır:

- AİHM, BN: 9248/81, KT: 26/03/1987, Leander / İsveç, pr: 48,59
- AİHM, BN: 27798/95, KT: 16/02/2000, Amann / İsviçre, pr: 65, 69,70
- AİHM, BN: 28341/95, KT: 02/05/2000, Rotaru / Romanya, pr: 43, 44;

vb..

ByLock serverinin bir şekilde elde edilmesinden yaklaşık 6 ay sonra, söz konusu server üzerinde inceleme yapılmak üzere mahkeme kararı alınmıştır. Alınan bu mahkeme kararının dahi hukuka aykırı olduğu MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU v. TÜRKİYE DAVASI (Başvuru No. 27473/06) kararında spesifik bir hedef şahıs olmaksızın genel/soyut bir iletişimin tespiti kararının AİHS 8. maddesine aykırılık oluşturduğunun belirtilmiştir.

Usul ve yasalara aykırı elde edilmiş verilerin, mahkeme kararlarına dayanak olarak kullanılmayacağına dair AİHM Barbulescu v. Romanya, Başvuru no. 61496/08, Karar tarihi:

05.09.2017 Ofise tahsisli online anlık mesajlaşma hesabını (Yahoo Messenger) kişisel yazışmaları için kullanan çalışanın yazışmalarının takip edilmesi ve buna dayanarak işten çıkartılması – 8. maddenin ihlalidir şeklinde karar vermiştir.

b- Avrupa Konseyinde kişisel veriler 108 sayılı sözleşmesini²⁵ Türkiye imzalamıştır ve sözleşme yürürlüktedir.²⁶

c- Avrupa Birliği mevzuatında ise kişisel verilerin korunmasını düzenleyen AB mevzuatında yer alan 95/46 sayılı Yönergesi,²⁷

d- OECD Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data'sı,²⁸

şeklinde sıralanabilecek Uluslararası Sözleşme ve Yönetmeliklere aykırı davranılmıştır.

Ayrıca bilindiği gibi, kişisel verilerin korunmasına verilen ehemmiyetten ötürü, koruma dayanağı bir üst norm olan Tüzük seviyesine yükseltilmiştir. 2016/679 sayılı Tüzük 25 Mayıs 2018 de yürürlüğe girecektir.²⁹

²⁵ www.conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/108.htm

²⁶ www.conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=108&CM=8&DF=10/03/2015&CL=ENG - www2.tbmm.gov.tr/d24/1/1-0966.pdf)

²⁷ www.eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:31995L0046

²⁸ www.oecd.org/sti/ieconomy/oecdguidelinesontheprotectionofprivacyandtransborderflowsofpersonaldata.htm

²⁹ www.eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/HIS/?uri=CELEX:52012PC0011&qid=1426200164531

Yukarıda belirtildiği şekliyle hukuka aykırı elde edilen ByLock verilerinin idari ve adli soruşturma ve kovuşturmalarda delil olarak kullanılması kişilere ait düşünce ve ifade hürriyeti, basın ve medya hürriyeti, haberleşme hürriyeti, internet özgürlüğü, özel hayatın ve aile hayatının gizliliği, mahremiyet, kişisel verilerin mahremiyeti ve korunması, İnternet ve sanal ortamda mesajlaşma, haberleşme, bilgi alışverişi özgürlüğü olmak üzere pek çok hak ve özgürlükleri ihlal edilmiştir. Bunların büyük çoğunluğu aynı zamanda temel haklar ve özgürlükler kategorisindedir.

Temel haklar ise bütün Dünyada kabul edildiği gibi, evrensel olarak koruma altındadır. Hatta bu haklar ve özgürlükler, ilgili kişinin kendisine karşı bile korunur. Yani kişi bu hak ve özgürlüklerinden vazgeçemez.

Türkiye’de bu hakların ihlal edildiği birçok uluslararası rapor tarafından teyit edilmiştir. İnsan Hakları Konseyi 36 toplantısına bir mektup gönderen ve ifade ve İletişim Özgürlüğünü savunan 56 derneği çatısında barındıran APC mektubunda;

"HRC 36: Türkiye’de güvenli dijital iletişim insan hakları için zorunludur. Aşamalı İletişim Birliği (APC) ve IFEX insan hakları mahkemesinin 36. Oturumunun öncesinde güvenli dijital iletişimin git gide zorlaşması hakkındaki endişelerini ifade eden yazılı bir beyan arz ettiler, ... En sonunda bu kaybettirmiş bir stratejidir. Dijital çağda insan haklarının korunması için gerekli araçları kriminalleştirerek Türkiye’nin insan hakları zorunluluklarına uymaz ve güvenlik açısından başarısızdır çünkü çağdaş teknolojik çevrede kasıtlı olarak enkripsiyonun yapılmasına gölge düşürmek, haklı sebeplerle bile olsa internetteki herkesin güvenliğini zayıflatır. “

Bu ifadelerle Türkiye’de yapılan soruşturmalarda kişilerin online güvenliklerinin ihlal edildiği vurgulanmıştır.

Yine Freedom House'nin 2017 Türkiye İnternet Raporunda "Binlerce akıllı telefon kullanıcısı sadece kriptolu mesajlaşma uygulaması ByLock'u indirdikleri için gözaltına alındı. Uygulama Apple ve Google Store'da kamuya açıktı ve isteyenin indirmesi mümkündü" denilmek suretiyle kişilerin ByLock kullanmaları ve indirmeleri nedeniyle tutuklanmaları eleştirilmiştir.³⁰

5- ByLock VERİLERİ ULUSLARARASI HUKUK KURALLARINA UYULMADAN HUKUKA AYKIRI BİR ŞEKİLDE ELDE EDİLMİŞTİR.

Türkiye, Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi'ne (CİKAYAS) ve bu sözleşmenin Ek 1. Protokolüne taraftır. Litvanya da aynı sözleşmenin tarafıdır. CİKAYAS'a taraf olan diğer 45 devletle Türkiye Cumhuriyeti arasındaki adli yardımlaşma işlemleri bu Sözleşme hükümlerine göre yerine getirilmektedir.

³⁰ <https://freedomhouse.org/report/freedom-net/2017/turkey>

Dolayısıyla ceza yargılaması konusunda adli yardım gerektiğinde bu sözleşme ve Ek 1. Protokol hükümlerine göre yürütülmesi gerekmektedir. Bu hususta uygulanması gereken yol ve yöntemler Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün 16/11/2011 tarihli Tarih ve 69/2 sayılı genelgesinde örneklerle açıklanmıştır.³¹

Türkiye'deki binlerce ceza mahkemesi yıllardır yabancı ülkelerle adli yardımlaşmayı bu Sözleşme ve Genelgeye göre uygulamışlardır. Dolayısıyla, Türk soruşturma makamları usulüne uygun isteme yerine yasadışı şekilde hackleme / satın alma / çalma yollarına tevessül edilmiştir. Bu nedenle aynı zamanda Uluslararası Hukuk da ihlal edilmiştir.

Ceza alanında yurt dışı istinabe işlemlerinin nasıl yapılacağı, örnek formlar ve basamaklar halinde yapılması gerekenler teferruatıyla www.uhdim.adalet.gov.tr adresinde anlatılmaktadır.

Aynı adreste yapılması gerekenlerin ayrıntısıyla açıklandığı ve örneklendiği, 16/11/2011 tarih ve 69/2 sayılı, 'Uluslararası Ceza İstinabe İşlemlerinde Adli Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar' başlığını taşıyan genelge mevcuttur. Ceza yargılamasında yurtdışından istinabe (*bir davanın görülmekte olduğu mahkemeye gönderilmek üzere, başka bir yerde bulunan tanığın ifadesinin bulunduğu yerdeki mahkemece alınması*) için belirtilen mevzuattaki usullere ve araçlara uyulması zorunludur. Ayrıca istenen hususların CMK'ya uygun olması da şarttır.

MİT in istihbarat maksadıyla özel hukuk yöntemlerini kullandığını varsaysak da Avrupa Konseyi bünyesinde 1954 tarihinde 'Hukuki ve Ticari Konularda Hukuki ve Adli İş birliği Anlaşması' imzalanmıştır. Türkiye ve Litvanya sözleşmeye taraftır.^{32 33}

Ayrıca Türkiye ve Litvanya arasında ikili olarak adli iş birliği antlaşması da imzalanmıştır.³⁴ Hukuki konularda karşılıklı taleplerin buna göre yapılması gerekmektedir. Ancak Türkiye tarafından ByLock konusunda sayılan uluslararası yükümlülöklere uygun bir talepte bulunulmamıştır.

MİT'in ByLock verilerini pazarlıkla satın alması da mümkün değildir. Çünkü bu veriler, kişilerin haberleşmesini içerdiğinden gizlidir ve serbest pazarda satışa sunulması mümkün değildir. Dolayısıyla serbest piyasada alım-satım konu olamaz.

³¹ http://uhdigm.adalet.gov.tr/adli_yardimlasma/adli_isbirligi_ceza/cz_istinabe.html

³² http://www.uhdigm.adalet.gov.tr/sozlesmeler/coktarafilisoz/lahey/turkce_lah2.pdf

³³ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=33>

³⁴ <http://www.uhdigm.adalet.gov.tr/sozlesmeler/Hukuk/Litvanya.pdf>

6- ByLock VERİLERİNİN ELDE EDİLMESİ VE DELİL OLARAK KULLANILMASI ANAYASA, CMK VE AİHS'e AYKIRIDIR.

ByLock verilerinin elde edilmiş şekli Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesinin 2017/13 esas, 2017/21 karar sayılı dosyasında;

"Milli İstihbarat Teşkilatınca, bu yetkiye dayanarak teşkilata özgü, teknik istihbarat usul araç ve yöntemleri kullanılmak suretiyle, ByLock uygulamasına ait sunucular üzerindeki veriler ile uygulama sunucusunun ve IP adreslerinin satın alındığı, e-posta adreslerinin içerikleri başta olmak üzere muhtelif veriler elde edildiği, düzenlenen teknik analiz raporu ve dijital materyallerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ulaştırıldığı görülmektedir." Şeklinde belirtilmiştir. **ByLock'u indirmek ve kullanmak bizzatı suç teşkil eden bir durum değildir. Suç olduğuna ilişkin Türk Ceza Kanunu'nda bir yasal düzenlemede söz konusu da değildir.**

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT), Türk Ceza Muhakemesi Hukuku (CMK) "Adli kolluk ve görevi" hükümleri madde 164 gereğince, Silahlı Terör Örgütü Suçu yönünden adli kolluk değildir. Bu suç yönünden delil toplama yetkisi yoktur. CMK'ya göre adli kolluk polis ve jandarmadır. Dolayısıyla MİT'in adli kolluk olmaması sebebiyle bir suçla ilişkin olarak polis ve jandarma gibi delil toplama yetkisi olmamasına rağmen adli kolluk gibi hareket etmiştir.

Eğer MİT'in ByLock uygulamasına ait sunucular üzerindeki veriler ile uygulama sunucusunun ve IP adreslerinin satın alınması söz konusuysa, bu satın almanın sonrasında, IP içeriklerini, muhtelif verilerini elde etmiştir. Başka bir deyişle ByLock verilerine müdahale yetisi elde etmiştir.

ByLock sistemini satın almak suretiyle elde eden MİT'in, bilgileri değiştirme, yeni veriler yükleme imkânına sahip olacağı açıktır. Bu süreçte herhangi bir yargı müdahalesi de söz konusu değildir.³⁵

MİT 04 Nisan 2017 tarihinde gelen eleştiriler üzerine basın açıklaması yapmıştır. Bu açıklamaya göre; Mayıs 2016 tarihinde itibaren elde ettiğini iddia ettiği verileri adli makamlar, güvenlik birimleri ile diğer makamlar ile paylaşıldığını açıklamıştır. Bu açıklamaya göre, server ve içindeki bilgilerin ne zaman elde edildiği de belli değildir.

Bu açıklamaya rağmen, MİT'in elde ettiğini iddia ettiği verileri ilk kez Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na 9 Aralık 2016 tarihinde teslim etmesi üzerine, adli soruşturma başlatılmıştır. Akabinde Ankara 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 09.12.2016 tarih 2016/6774 D.İş nolu kararı ile 5271 sayılı CMK'nın "Bilgisayarlarda, bilgisayar

³⁵ <http://www.mit.gov.tr/basin60.html>

programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma” hükümlerinin düzenlendiği 134 maddesi gereğince ‘imaj alma’, inceleme yapma izni verilmiştir.

Bu açıklamaya göre **MİT elde ettiği verileri 8 ay elinde tutarak ByLock verilerine ekleme, çıkarma, düzeltme imkânına sahip olmuştur.** 9 Aralık 2016 tarihine kadar herhangi bir yargı müdahalesi de söz konusu değildir.^{36 37}

9 Aralık 2016 tarihinde MİT tarafından teslim edilen veriler için Ankara Sulh Ceza Hâkimliği'nden alınan kararın 'elde etme sırasında' alınması gerekirken, 9 Aralık'ta alınması CMK 134. Madde uyarınca hard diskte inceleme kararı verilmesi **'bu dijital verinin hukuka aykırı biçimde ele geçirilmiş olduğu' gerçeğini değiştirmeyeceği gibi önceki işlemleri hukuka uygun hale de getirmeyecektir.**

MİT, ByLock'a ilişkin verileri elinde tuttuğu 8 aylık süre içerisinde, gizli ibareli ByLock Teknik İzahat Raporu adında bir istihbari bilgi notu hazırlamıştır. Bu bilgi notu şu anda Yargıtay ve mahkemeler tarafından delil olarak kabul edilmektedir. Rapor olduğu belirtilen bu bilgi notunun **kimler tarafından düzenlendiği, düzenleyen kişilerin uzmanlık alanının ne olduğu, isimlerinin raporda niçin yazılı olmadığı, raporun ne zaman hazırlandığına ilişkin bir veri bulunmamaktadır.** Rapor denilen bu bilgi notu 5271 sayılı CMK'nın 62 ve devamı maddelerinde düzenlenen “bilirkişi incelemesi” hükümlerine göre düzenlenmemiştir.

Belirtilen bu gerekçeler doğrultusunda MİT tarafından elde edilen ByLock'a ilişkin verilerin kim tarafından, nasıl ve neye göre elde edildiği belli değildir. Bu husus **“Milli İstihbarat Teşkilatı'nca bu yetkiye dayanarak teşkilata özgü teknik istihbarat usul araç ve yöntemleri kullanılmak suretiyle”** denilerek **gizlenmektedir.** Hukuk devletinde suça ilişkin olduğu iddia edilen bir delilin elde edilmiş yönteminin gizlenmesi mümkün değildir.

Türk Ceza Muhakemesine göre yapılan bir ‘delil toplama’ işlemi yoktur. **Anayasa'ya göre, kanuna aykırı olarak elde edilen bulgular delil olarak kullanılamaz (m. 38/6).** CMK uyarınca, yüklenen suç, ancak hukuka uygun şekilde elde edilmiş olan delillerle ispat edilebilir (m. 217/2). **Delil, kanuna aykırı olarak elde edilmişse, reddolunur (m.206/2-a). Hükmün hukuka aykırı yöntemlerle elde edilen delile dayanması, hukuka kesin aykırılık sebebidir (m. 289).**

Sonuç olarak, Av. Hüsnü Yıldırım'ın **“ByLock HİÇBİR ZAMAN CMK MADDE 217/2 ANLAMINDA DELİL OLARAK KULLANILAMAZ”** başlıklı hukuki makalesinde de vurguladığı gibi;

³⁶ https://odatv.com/mitten-bylockta-nerede-hata-yaptik-itirafi-0612171200_m.html

³⁷ <http://aktifhaber.com/m/gundem/mit-bylock-verilerinde-hata-yapildigini-kabul-etti-h106366.html>

"MİT' in delilleri elde etme şeklinin Anayasanın 20, 22, 38/6 ve CMK 134. maddelerine aykırı olduğu açıktır Anayasa ve yasalara göre MİT'in ByLock delillerini elde etme şeklinin hukuki olmadığı açıktır...

Yürürlükte olan 5651 sayılı yasa ve yönetmeliğine göre ancak 1 yıllık internet trafikleri istenebilecekken, şu anda mahkemelerde 2014 -2015 yıllarına ait trafik bilgilerinin istendiği....

Ayrıca Anayasa Mahkemesi 02.10.2014 tarihli 2014/149 esas ve 2014/151 sayılı kararıyla 5651 sayılı yasanın 3. maddesinin 4. Fıkrasını İPTAL etmiştir (Trafik bilgisi TİB tarafından ilgili işletmecilerden temin edilir ve hâkim tarafından karar verilmesi halinde ilgili mercilere verilir).

Yani mahkeme ve hâkim internet trafiklerini Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararına göre isteyemez.

2937 sayılı MİT Kanununa 17.04.2014 tarih ve 6532 sayılı yasanın 11 maddesiyle eklenen EK MADDE 1' e göre; MİT uhdesindeki istihbari nitelikteki bilgi, belge, veri ve kayıtlar ile yapılan analizler, Türk Ceza Kanunu'nun 2. Kitap 4. Kısım 7. Bölümünde yer alan suçlar hariç olmak üzere, adli mercilerce istenemez.

2. Kitap, 4. Kısım (Millet ve Devlete Karşı Suçlar ve Son Hükümler) Yedinci Bölüm (Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk-Devletin güvenliğine ilişkin belgeler) ise TCK m. 326-339. Maddeler arasındadır.

Sanıklar ise madde 314/2'den dolayı yargılanmaktadır. Bu durumda CMK madde 217/2' de yer alan DELİLLERİ TAKDİR YETKİSİ (Yüklenen suç, HUKUKA UYGUN BİR ŞEKİLDE ELDE EDİLMİŞ HER TÜRLÜ DELİLLE ispat edilebilir) hükmüne göre **MİT'in elde ettiği veriler bu davada delil olarak kullanılamaz. ByLock delili yukarıda saydığımız nedenden dolayı kesinlikle delil olamaz.** (Anayasa ve AİHM' e aykırılık, 5651 sayılı yasaya aykırılık ve 2937 sayılı yasaya aykırılıktan).³⁸

7- 16. CEZA DAİRESİ VE YEREL MAHKEMELERİN ByLock KARARLARININ ELEŞTİRİSİ

Yargıtay 16. Ceza Dairesi, Türkiye'de ilk derece Mahkemelerinde verilen kararların temyiz merci olan Yargıtay'ın terör suçları ile ilgili temyiz ve yargılamalara bakan dairesidir. 16. Ceza Dairesi 2015/3 Esas, 2017/3 sayılı medya tarafından ByLock kararı olarak kamuoyuna sunulan kararında ByLock delillerinin hukuki delil olduğu, ByLock'un FETÖ örgütüne özgü bir iletişim programı olduğu tespitini yapmıştır.³⁹

³⁸ <http://www.adaletbiz.com/m/ceza-hukuku/bylock-hicbir-zaman-cmk-madde-2172-anlaminda-delil-olarak-kullanilamaz-h176526.html>

³⁹ <http://www.adaletbiz.com/m/ceza-hukuku/16-ceza-dairesi-karari-ve-bylock-h181284.html>

Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin İctihadının Teknik Açısından Analizi:

Aşağıda rakamsal olarak belirtilen cümleler Yargıtay kararında geçen iddialardır. Bu iddialara harf ile başlayan açıklamalar ile bu iddiaların gerçeği yansıtmadığı ifade edilmiştir.

1. "ByLock uygulaması, güçlü bir kripto sistemi ile internet bağlantısı üzerinden iletişim sağlamak üzere, gönderilen her bir mesajın farklı bir kripto anahtarı ile şifrelenerek iletilmesine dayanan bir sistemdir. "

a. Güçlü ifadesi tamamen sübjektif bir değerlendirme olup, ByLock'ta kullanılan şifrelemenin, piyasadaki diğer tüm mesajlaşma programları (Whatsapp, iMessage, vb..) gibi olduğu açık ve nettir.

2. "ByLock uygulaması, güçlü bir kripto sistemi ile internet bağlantısı üzerinden iletişim sağlamak üzere, gönderilen her bir mesajın farklı bir kripto anahtarı ile şifrelenerek iletilmesine dayanan bir sistemdir."

a. "Her bir mesajın farklı bir kripto anahtarı ile şifrelenerek" ifadesi tamamen yanlıştır. Bu şekilde şifreleme yapılan hiçbir mesajlaşma programı bulunmamaktadır. MİT raporunda bile belirtildiği üzere Public-Private key ile şifreleme yapıldığı iddia edilmiştir.

3. "Bu iletişim programı özel bir server üzerinden yalnız örgüt üyelerinin kullanabileceği özel bir yazılım olarak üretilen, üyelerin deşifre olmadan özel bir şifreleme yöntemi kullanarak kendi aralarındaki iletişimini sağlayan bir programdır"

a. ByLock MİT Teknik raporunda (Sayfa 10 ve Ek-2) belirtildiği üzere, Google Play'de herkese açık olduğu ve indirildiği net bir şekilde kabul edilmiştir. Google Play'de olan bir program kesinlikle özel bir program değildir. Google Play'de olmasından dolayı GENELE HİTAP EDEN BİR YAZILIM OLDUĞU kesindir.

b. Özel bir şifreleme metodu kullanılmadığı, kullanılan bütün şifrelemelerin ENDÜSTRİ STANDARTLARI gereğince olduğu açık ve nettir.

4. "ByLock iletişim sisteminde iki kullanıcı arasında iletilen verilerin kripto grafik algoritması kullanılarak şifrelendiğinin belirlendiği, kripto grafik algoritmanın bir tür açık anahtarlı/asimetrik şifreleme algoritması olduğu ve biri gizli diğeri açık olmak kaydıyla iki adet anahtar kullanılarak şifreleme yaptığı, bu şifreleme kullanıcılar arasında bilgi aktarırken bu yolda üçüncü kişilerin bilgiye ulaşmasının hacklemesini engellemeye yönelik bir güvenlik sistemi olduğu tespit edilmiştir."

a. Yukarıdaki ifade tüm dünyada kullanılan benzer programlardaki amacı ENDÜSTRİ STANDARTLARI OLAN, ŞİFRELEME METODOLOJİ VE ALGORİTMA'larının tanımıdır.

5. *“ByLock indirilmesi yeterli olmadığından, bu programın kullanılması için özel kurulum gerektiği, ByLock uygulamasına kayıt işlemlerinin programın, internetten indirme, taşınabilir hafıza kartları, bluetooth uygulamaları vb. yöntemlerle kullanılmak istenilen telefona yüklenebildiği, istisnai olarak 2014 yılı başlarında bir süre herkesin yüklemesine açık olduğu, daha sonra ise ifadeler, mesaj ve maillerde geçtiği gibi, örgüt mensubu araçlar USB bellek, hafıza kartları ve bluetooth kullanılarak yüklemeler yapıldığı anlaşılmıştır.”*

a. Hiçbir iOS ve Android Uygulaması SADECE İNDİRİLEREK KULLANILAMAZ. Hepsi önce İNDİRİLİR sonra yüklenir ve en son olarak sisteme kaydolunur.

b. Tüm ANDROID uygulamaları: “internetten indirme, taşınabilir hafıza kartları, bluetooth uygulamaları vb. yöntemlerle kullanılmak istenilen telefona yüklenebildiği” tanımına UYAR.

c. ByLock uygulamasının Apple Store ve Google Play de yayınlanma zamanları:

- i. Apple: Nisan 2014 – Eylül 2014
- ii. GooglePlay: Nisan 2014 – Nisan 2016
- iii. SADECE 2014 yılı başı değil, yaklaşık 2 (İKİ) SENE YAYINDA KALMIŞTIR.

6. *“Programı indirmenin mesajlaşma için yeterli olmadığı, mesajlaşmanın gerçekleşmesi için sistem tarafından kayıt olan kullanıcılara otomatik olarak atanan ve kullanıcıya özel olan ID (kimlik numarası) numarasının bilinmesi ve karşı taraftan onaylanması gerektiği, aksi halde kişiler listesine eklenemeyeceği ve mesajlaşma içeriğinin gerçekleşmeyeceği, programın kayıt esnasında kullanıcıdan sadece bir kullanıcı adı ile parola üretmesini istediği anlaşılmaktadır. Arkadaş ekleme işlemi, anılan uygulamaya kayıt olurken kullanıcı tarafından verilen “kullanıcı adı” (kodu/ rumuzu) olarak isimlendirilen şahsa özel kodun girilmesi suretiyle gerçekleştirilmektedir.”*

a. Tüm mesajlaşma uygulamalarının kullanılabilmesi için (WhatsApp, SKYPE, Viber, Facebook Messenger vb.) kayıt işlemi gerekir. Bu sadece ByLock'a özel bir durum değildir.

b. Tüm mesajlaşma uygulamaları kayıt olan kullanıcıya bir ID (kimlik numarası) verir. ID (kimlik numarası) örnekleri:

- i. WhatsApp : TELEFON NUMARASI
- ii. SKYPE : Rumuz veya Hotmail, msn e-posta adresi

- c. Tüm mesajlaşma uygulamaları kayıt sırasında bir parola üretilir.
- d. Bazı mesajlaşma uygulamalarında arkadaş ekleme işlemi SADECE KULLANICI ADI girilerek yapılabilir.
- i. Viber
- ii. WhatsApp

7. *“Uygulama üzerinde telefon numarası veya “ad soyad” bilgileri ile arama yapılarak kullanıcı eklenmesine imkân bulunmamaktadır.”*

Bu kapsamdaki iddiaların da uygulamaların hesap yönetim metotları hakkında bilgi eksikliğinden kaynaklandığı ortadadır. İfade edildiği gibi her uygulamada “sadece” uygulamaya özel Kullanıcı-ID ile arkadaş ekleme yapılabilir. Yani, cep telefonu numarasını Kullanıcı-ID olarak kullanan bir uygulamada, (WhatsApp gibi) ancak “sadece” telefon numarasıyla arkadaş eklenebilir. E-posta adresini Kullanıcı-ID olarak kullanan bir uygulamada, Hangouts gibi, SADECE e-posta adresiyle arkadaş eklenebilir.⁴⁰

a. Bazı mesajlaşma uygulamalarında SADECE KULLANICI ADI ile arama yapılarak kullanıcı eklenmesine imkan bulunur. ÖRNEK:

- i. Viber
- ii. WhatsApp

8. *“Diğer taraftan ByLock’ta muadil veya yaygın mesajlaşma uygulamalarından bulunan; telefon rehberindeki kişilerin uygulamaya otomatik olarak eklenmesi özelliği bulunmamaktadır.”*

a. Rehber Entegrasyonu diye tanımlanan bu özellik, birçok uygulama ilk çıktığında bulunmamakta sonradan eklenmektedir. Örnek: Telegram Windows phone uygulaması.

9. *“Kullanıcıların birbirleri ile ByLock uygulaması üzerinde iletişime geçebilmeleri için tarafların birbirlerinin “kullanıcı adı/kodu” bilgilerinin bilmeleri ve her iki tarafından diğerini arkadaş olarak eklemesi gerekmektedir. Kısaca, programı kullanmak için ilk önce konuşulacak kişinin ID’sinin eklenmesi gerektiğinden, isteyen her kişinin istediği zaman bu sistemi kullanma imkanının olmadığı anlaşılmaktadır”*

a. Tüm mesajlaşma uygulamalarında karşı tarafın “kullanıcı adı/kodu” bilinmeden listeye ekleme yapılamaz, iletişime geçilemez. Örnek:

- i. Whatsapp
- ii. Viber

⁴⁰ <http://na-copywriting.com/2017/05/the-bylock-report/> sayfa 24

iii. Telegram

10. *“Uygulama üzerinde sesli arama, e-posta iletimi, yazılı mesajlaşma ve dosya transferi gerçekleştirilebilmektedir. Bu şekilde kullanıcıların örgütsel mahiyetteki haberleşme ihtiyaçlarının, başka bir haberleşme aracına ihtiyaç duymadan gerçekleştirdikleri, gerçekleştirilen haberleşmenin cihaz üzerinde belirli sürelerde manuel işleme gerek duymaksızın otomatik olarak silinmesi kullanıcıların haberleşme güvenliği bakımından silmeleri gereken verileri silmeyi unutsa dahi sistemin gerekli tedbirleri alacak şekilde programlandığı, böylece ByLock uygulamasının olası bir adli işlem neticesinde cihaza el konulması durumunda dahi uygulamada yer alan kullanıcı listesindeki diğer kullanıcılara ve uygulamadaki haberleşmelere ilişkin geçmiş verilere erişimi engelleyecek şekilde kurgulandığı, ayrıca uygulamaya ait sunucu ve iletişim verilerinin, uygulama veri tabanında kripto olarak saklanması, kullanıcının tespitinin önlenmesi ve haberleşme güvenliği için alınan güvenlik tedbiri mahiyetinde olduğu tespit edilmiştir.”*

a. Birçok mesajlaşma uygulamasında sesli arama, e-posta iletimi, yazılı mesajlaşma ve dosya transferi özellikleri bulunmaktadır. ÖRNEK:

- i. WhatsApp
- ii. Viber
- iii. Facebook Messenger
- iv. Skype

b. Manuel işleme gerek duyulmaksızın mesajların silinmesi özelliği ise çok önemli bir özellik olup, sadece bu özelliğinden dolayı dünya çapında aktif 178 milyon kullanıcısı olan SNAPCHAT mesajlaşma programında da vardır. Signal, Coverme gibi uygulamalar da aynı şekilde otomatik silme özelliğine sahiptir.

c. “uygulamaya ait sunucu ve iletişim verilerinin uygulama veri tabanında kripto olarak saklanması”

i. Tamamen kullanıcıyı korumaya yönelik bir durumdur. Yazılım firmalarının çalışanlarının bile kullanıcıların özel verilerine ulaşamamaları için uygulanmaktadır.

ii. Tüm kişisel veri içeren durumlarda kullanılan genel bir durumdur.

11. *“ByLock uygulamasının 46.166.160.137 IP adresine sahip sunucu üzerinde hizmet sunduğu görülmüştür. Sunucu yöneticisi uygulamayı kullananların tespitini zorlaştırmak amacıyla 8 adet ilave IP adresi (46.166.164.176, 46.166.164.177, 46.166.164.178, 46.166.164.179, 46.166.164.180, 46.166.164.181, 46.166.164.182, 46.166.164.183) kiralayıp kullanıma sunduğu tespit edildiği”*

a. Yukarıdaki gibi birçok IP kullanılmaya başlanmasının BİLİŞİM dünyasında birçok nedeni olabilir. ⁽⁴¹⁾ adresinden de görüleceği üzere

- i. Birden fazla Web sitesi kullanılması
- ii. Birden fazla servis verilmesi (DNS, VPN)
- iii. Aynı uygulamanın farklı versiyonlarının olması

b. Sunucu IP adresleri GİZLENMEK AMAÇLI

Bu hususların tüm teknik ayrıntılara Winthrop Üniversitesi Adli Bilişim Uzmanı Daniel Walter tarafından hazırlanan rapordan ulaşılabilir.⁴²

16. Ceza Dairesi'nin Kararının Hukuki yönden Analizi

Yargıtay 16. Ceza Dairesi 24 Nisan'da "ilk derece mahkemesi" sıfatıyla, MİT tarafından HACKLENEN ByLock programına ilişkin karar vermiştir.

16. Ceza Dairesi kararda (2015/3 E 2017/3K) 2937 sayılı MİT yasanın 4, 6 ve ek 1. maddeleri ile ilgili değerlendirme yaparak karar verdi. MİT'in istihbari görevi sırasında kullandığı yetkilerden dolayı elde ettiği bilgi, belge, veri ve kayıtları, MİT Yasası 4. maddesinde sayılan idari teşkilatlar ile gerekli kuruluşlara ulaştırmakla yükümlüdür.

MİT Yasasının 6. Maddesinde kullanacağı yetkiler belirtilmiş olup asıl üzerinde durulması gereken madde ise MİT yasanın ek 1. Maddesidir. Bu maddeye göre **"Millî İstihbarat Teşkilâtı uhdesindeki istihbari nitelikteki bilgi, belge, veri ve kayıtlar ile yapılan analizler, Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Yedinci Bölümünde yer alan suçlar hariç olmak üzere, adli mercilerce istenemez.**

Görüldüğü gibi ek 1. Madde açık ve nettir ve Yedinci Bölümünde yer alan bu suçlar; Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarıdır. Adli merciler (Savcılık ve Mahkeme) sadece bu suçlara ilişkin MİT'den delil isteyebileceği ve bunun dışındaki suçlarda MİT'den bilgi, belge ve delil isteyemeyeceği ek 1. maddede açıkça belirtilmiştir.

Buna rağmen Yargıtay, adeta kanun koyucu gibi davranarak adli mercilerin MİT yasası ek 1. Maddesine aykırı hareket edebileceğine karar verdi. Yargıtay bu karar ile; hukuk devleti ilkesini yok saymakla birlikte, Anayasa madde 13 deki kanunilik ilkesi ve Anayasa madde 38/6'da belirtilen hukuka aykırı yol ve yöntemlerle delil elde edilemeyeceğine dair yasaklara da aykırı karar vermiştir.

Bu hukukun açık ihlalidir. Yargıtay ayrıca bilgisayar hafızasına veya sunucusuna kaydolun bilgi ve delillerin aranması, kopyalanması, el koyulması ve

⁴¹ <https://www.quora.com/Why-do-servers-need-more-than-1-IP-address>

⁴² <http://www.bylockreality.com/index.php/technical-reports/an-independent-technical-report-by-daniel-walter-about-bylock-application>

değerlendirilmesinin CMK madde 134'e göre yapılması gerektiğini de kararında belirtmiştir. Ancak şüpheliler hakkında işlem yapılırken CMK 134'e göre hâkim kararı alınması gerekirken Yargıtay bu kural da yok sayılmıştır.

Yargıtay bu kararla; tarihinde hiç olmayan bir şekilde, yasalara açıkça aykırı, zorlama bir içtihat oluşturma yoluna gitmiştir. Yargıtay kararı Anayasa ve yasalara aykırı şekilde ByLock kullanmanın suç olduğunu kabul etmiştir.

Bu hususa ilişkin Av. Feyzi Çelik " Yargıtay 16.Ceza Dairesi ByLock ile ilgili kararını verirken, ByLock'un hukuka uygun bir delil olduğundan hareket etmiştir. Gerekçeli karardan anlaşılacağı gibi ByLock sistemi, MİT'in istihbarat amaçlı faaliyetleri çerçevesinde elde edilmiştir. Bu delilin elde edilmesi için CMK'nun iletişimin denetlenmesiyle ilgili hükümlerine uyulmamıştır.....MİT'in yetkileriyle ilgili 6/c maddesindeki, "26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dört, Beş, Altı ve Yedinci bölümlerinde yer alan suçlara (318, 319, 324, 325 ve 332. maddeleri hariç olmak üzere) ilişkin soruşturma ve kovuşturmalarda ifade tutanaklarına, her türlü bilgi ve belgeye erişebilir, bunlardan örnek alabilir." Hüküm, adli makamların MİT'e erişimi ile ilgili olmayıp MİT'in adli makamların elindeki verilere erişimi ile ilgilidir.

MİT, bu hükümdeki yetkisini kullanarak, adı geçen suçlarla ilgili adli makamlardan serbestçe bilgi elde etme yetkisini almıştır. Bu hükmün de karara gerekçe yapılmasında hukuka uygunluk yoktur.

MİT yasasının Ek Madde 1 – (Ek: 17/4/2014-6532/11 md.) "Millî İstihbarat Teşkilatı uhdesindeki istihbari nitelikteki bilgi, belge, veri ve kayıtlar ile yapılan analizler, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Yedinci Bölümünde yer alan suçlar hariç olmak üzere, adli mercilerce istenemez." hükmü de açıktır.

Bu hükme göre, "MİT'in istihbari bilgileri ancak Casusluk suçları nedeniyle adli makamlar tarafından kullanılabilir. Bu suçlar dışında kullanılamaz. Başka suçlardan dolayı Yargı mercileri MİT'ten bu konuda bilgi istemeyecekleri gibi, MİT'in casusluk dışında bu bilgileri yargı mercilerine bildirme yükümlülüğü yoktur.....

İsnat edilen suç Casuslukla ilgili bir suç olmadığına göre, tamamen İstihbarat faaliyeti çerçevesinde elde edilen Bylock kayıtlarının CMK gereğince hukuka uygun delil olmadığı açıktır."⁴³

8- ByLock KARARLARI ÜZERİNDE HSK VE SİYASET BASKISI

A – Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK)

⁴³ <http://www.adaletbiz.com/m/ceza-hukuku/bylock-kayitlarinin-hukukiligi-uzerine-h177189.html>

1-) 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında siyasi iktidarın muhalifleri sindirmek için bir araç olarak kullandığı haberleşme programı olan ByLock yargıya kabul ettirmek için yargı üyeleri üzerinde baskı kurmak için Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nu kullanmıştır. AİHM' e göre bir mahkemenin bağımsızlığının olmazsa olmazlarından biri de mahkemeye atanan hâkimlerin, bir üst mahkemeye seçilme durumu hariç, talepleri olmadan ve görev süreleri dolmadan görevlerinden alınamamasıdır.⁴⁴

Hâkim ve Savcılar Kurulu başkan vekili Mehmet Yılmaz yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlamakla yükümlü olmasına rağmen yargının değerlendirmesi gereken bir konu olan ByLock'a ilişkin olarak; "Bizim en güçlü delilimiz. ByLock'un örgüt elemanları dışında başkaları tarafından kullanılabilen bir program olmadığı net." İfadelerini kullanmıştır.⁴⁵

2-) Hatay 2. Ağır Ceza Mahkemesi 2016/225 sayılı iddianame değerlendirme sayılı kararı ile "Haberleşme programı olan ByLock'u kullanmasının tek başına delil olarak yeterli olmayacağını, yazışmaların içeriğinin ve kimlerle yazıştığının da tespit edilmesinin gerekli olduğunu bu hususun araştırılması için" İddianamenin iadesi kararı sonrasında mahkeme başkanı ve üyeleri hakkında Hâkimler ve Savcılar Kurulu soruşturma açmıştır.⁴⁶

3-) Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, 2017/922 esas 2017/784 karar sayılı ilamı ile HSYK'nın kesin delilimiz dediği ByLock bilgisayar programı kullanımı sebebiyle Denizli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin silahlı örgüt üyeliğine delil kabul ederek verdiği mahkûmiyet kararını "*içeriklerinin araştırılması gerekir*" sebebiyle bozmuştur. Bu karar üzerine HSYK 09/05/2017 tarih ve 678 sayılı kararnamesi ile Daire Başkanı olan Şenol Demir' i yasal görev süresi dolmadan başkanlıktan alarak Konya İline düz hakim olarak atayarak cezalandırmıştır.⁴⁷

4-) Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi 2017/286 esas 2017/573 karar sayılı ilamı ile HSYK'nın kesin delilimiz dediği Bylock bilgisayar programı kullanımı sebebiyle Adana 11. Ağır Ceza Mahkemesinin silahlı örgüt üyeliğine delil kabul ederek verdiği mahkumiyet kararını içerikleri araştır diye oy çokluğu ile bozması sebebiyle, HSYK 26/05/2017 tarih ve 790 sayılı kararnamesi ile Daire Başkanı olan Zafer Yazar'ı yasal görev süresi dolmadan başkanlıktan alarak Kayseri İline, üye hâkim Mustafa Tosun'u İstanbul iline hâkim olarak atayarak tenzili rütbe yapmış, kararda bozmaya muhalif olan üye hâkim Bayram Korkmaz'ı da Hükümet güdümündeki HSYK tarafından ödüllendirilerek başkan olarak atamıştır.⁴⁸

⁴⁴ Campbell and Fell v. The United Kingdom, para. 80 - Lauko/Slovakya, para. 63

⁴⁵ <https://m.timeturk.com/bylock-orgutun-iletisim-yazilimi-ve-en-guclu-delilimiz/haber-317394-m>

⁴⁶ <https://www.ntv.com.tr/turkiye/feto-iddianamesini-iade-eden-hakimlere-inceleme,vvGCbLy6YE6qg14QwaGCXQ>

⁴⁷ <https://www.yeniasir.com.tr/surmanset/2017/05/13/bylocku-delil-saymayan-hakime-tenzil-i-rutbe>

⁴⁸ <http://www.kronos.news/tr/bylock-cezalarini-bozan-hakim-gorevden-alindi/>

5-) Daha önce hiçbir delil olmadan 39 hâkim ve savcuyu gözaltına alıp tutuklayan hâkim Fatih Mehmet Aksoy bir davada ağzından şu ifadeyi kaçırdı. "Daha fazla dayanamıyorum, hepsini serbest bırakacağım." Bunun üzerine dava savcısı: "Eğer bunu yaparsan seni 2 saat içinde ByLock'dan tutuklatırım." diyerek hâkimi tehdit etti. Kırşehir Emniyet Müdürü Veysel Murat Tuğrul'un çabalarından sonra hâkim Fatih Mehmet Aksoy, 2 saatten daha az bir sürede tutuklandı. Yine aynı şehirde bir hâkim duruşma esnasında sadece bir telefon konuşmasıyla görevden alındı. Her iki hâkim de ByLock kullandıkları iddiasıyla tutuklandılar.

B- Yandaş Medya Siyaset Baskısı

Türkiye'de '**Yandaş Medya**' olarak anılan belli medya yayın organları, iktidara yakın veya doğrudan iktidarın talimatları ile haber anlayışlarını şekillendiren, iktidara oy ve olumlu puan olarak dönebilecek haberler yapmaktadırlar. Dolayısıyla iktidarın talebi doğrultusunda, toplumu yönlendirme ve algı oluşturma görevini icra etmektedirler.

Yandaş medya olarak nitelenen bu medya grubu haberini, doğruluktan ve objektiflikten ziyade, yanlış dahi olsa iktidarın ve otoritenin talebi ve talimatı doğrultusunda yapmaktadır. Televizyon, gazete, dergi ve tüm iletişim araçlarından oluşan bu medya gücünü kullanan Erdoğan Rejimi, hem halkı ByLock konusunda yanlış bilgilendirmiş hem de ByLock konusunda gerçeklerin peşinde olan, delil olma vasfını sorgulayan yargı mensuplarını yayınları ile sistematik olarak tehdit etmişler, hedef göstermişlerdir.

1-) 4 Nisan 2017 tarihli "ByLock'a inanmayan hakim-savcılar var" yazısında hükümet yandaş Akşam gazetesi yazarı Murat Kelkitoğlu şu şekilde yazdı: "Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT), *bu konuda çok titiz bir çalışma yaparak, 'ByLock'çu listesini ortaya koymaya çalışıyor. Yaptığı çalışmalar sonucunda ortaya çıkan isimleri de tek tek bildiriyor. MİT üşenmiyor, oluşturdukları bir heyetle adliyelere giderek hakim ve savcılara 'ByLock' ile ilgili brifing veriyor. İşte bu brifinglerde yaşananlarla ilgili duyduklarım beni şoke etti! Bazı hakim ve savcılar, 'Biz bu ByLock bağlantısını çözemedik, bu yüzden delil olmayabilir' derken, bazıları da 'ByLock nedeniyle tutuklananlar serbest kalmalı' görüşünü savunuyor. Ne oluyoruz arkadaş? ByLock denilen haberleşme sistemiyle bu ülkeyi işgal etmek istediler bu hainler. Bundan daha büyük kanıt olabilir mi?"*

2-) 6 Temmuz 2017'de hükümet yanlısı Sabah gazetesi, bağımsız yargının tükendiğini açık şekilde onaylayan bir manşet attı: "Başka delil yoksa, adli kontrolle serbestlik." Haber devamı şu şekilde:

"FETÖ davalarına yönelik ByLock tutuklamalarına yeni kriter getirildi. Sulh Ceza Hakimlikleri dosyasında ByLock dışında delil bulunmayan çiftçi, işçi, esnaf ve ev hanımlarını 'Adli Kontrol Şartıyla' serbest bırakabilecek. Aynı delille Hakimliğe sevk edilen ancak devlet kurumlarında çalışan şüpheliler ise, 'Etkin Pişmanlık' kapsamında yeni ve somut itiraflarda bulunurlarsa bu uygulamadan yararlanabilecek. Ayrıca

tutanaklardan PDY ibaresi kaldırılarak, yalnızca FETÖ tanımlamasına yer verilecek. Böylece terör örgütü vurgusu ön planda tutulmuş olacak. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın attığı bu adımla mağduriyetlerin önüne geçilecek. Adli kontrol serbestliği itiraflarında örgütün çözülmesine yönelik somut bilgilerde tutarlılık şartına bağlanıyor.”

Açık bir şekilde haberin kaynağı, hangi delilin kabul edileceğini ve dava sürecinde nasıl faydalanılacağını söyleyen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıdır. Olağanüstü Hal Döneminde bazı hakimler, tutukluluk kararlarını Cumhuriyet Başsavcılarının buyruğuyla aldıklarını itiraf etmişlerdi; ve böylelikle bu bilgi tutuklama emirlerinin mahkemelere bildirildiği iddiasını kanıtlamış oldu. Kanıt değerlendirmesi Cumhuriyet Başsavcılığı'na tevdi edilir, hakimler emir alarak adaletin gücünü kullanırsa; buna kelimenin tam anlamıyla "adaletin kötü taklidi" denir.

Anlatılanlardan anlaşılacağı üzere Hukukî kanıt toplama sorumluluğu veya dava için kanıtların uygunluğunun belirlenmesinde yürütme organının emir ve yetkilerini yerine getirme işi hükümet kurumu istihbarat ajansı tarafından devralınmıştır. Kanıtların belirlenmesi, toplanması ve üretiminde yargı organının böyle bir bozukluğa sahip olduğu bir yerde hakimlerin güvenliği ve bağımsızlığından bahsetmek imkansızdır. Yukarıda bahsedilenler yargı sistemine direkt müdahale ve yasal güvenlik ve tarafsızlığın altının oyulduğunu göstermektedir.

9- TRAJİKOMİK ByLock SORUŞTURMALARI

Belirtilen örneklerde görüleceği üzere MİT tarafından ne şekilde oluşturulduğu bilinmeyen ByLock kullanıcı listeleri içerisinde, hayatında akıllı telefon kullanmamış ve kullanmayı bilmeyen kişiler olduğu ByLock kullanıcısı olup olmadığı yönünde yöneltilen sorulara ByLock bir pırasa çeşidi mi, diyen pazarcı teyze, kamyona yüklenen yük olduğunu zanneden kamyoncu veya kalp ilacı sanan birçok farklı kişi vardır. Bu da listelerin uydurma olduğunun en büyük göstergelerinden birisidir.

1- Pazarcı Teyze,

ByLock kullanıcısı olduğu iddia edilen pazarcı teyze Aksaray'da sebze satarken gözaltına alındı. ByLock'un ne olduğu hakkında hiçbir bilgiye sahip olmayan ve çok eski bir cep telefonu modeline sahip olan kadın gözaltı odasına atıldı.^{49 50}

2- Kronik hastalığı olan dede,

Kardiyak ve yüksek tansiyon gibi kronik hastalıkları olan Rüstem dede, ByLock kullandığı için gözaltına alındı. Rüstem dede mahkemede iki yıldır Bylock kullandığını söyledi. Ancak duruşmanın ilerleyen dakikalarında yıllardır kalp rahatsızlığı olduğu

49

http://www.cumhuriyet.com.tr/m/foto/foto_galeri/798713/1/Semt_pazarinda_ByLock_operasyonu..._Gozaltina_alinan_pazarci_teyze_serbest_birakildi.html

50

https://twitter.com/Deniz_bzky/status/895365515169890304

için kullandığı Beloc isimli ilaçtan bahsedildiğini zannettiği ortaya çıktı. Rüstem dedenin akıllı telefon özelliği bulunmayan eski model Nokia 5310'a sahip olduğu ortaya çıktı.⁵¹

3- Bir TIR Şoförü,

Bir tır şoförü, aracına ByLock yüklediğini reddetti. ByLock'u hayatında ilk kez duyan ve bir çeşit kargo olduğunu düşünen şoför, ByLock'u taşımadığını ispatlayan faturaları gösterdi.⁵²

10- MİT'İN ELDE ETTİĞİ VERİLERİ ADLİ MAKAMLARA TESLİM ETMEMESİ TEKNİK ÇELİŞKİLER

2937 Sayılı MİT Teşkilat Kanununa göre MİT ancak casusluk suçlarında adli kolluk yetkisi kullanılabilir. MİT'in adli kolluk yetkisi casusluk suçları dışında, diğer suçlar bakımından Toprak Mahsülleri Ofisi (TMO) arasında hiçbir fark yoktur. Bu nedenle MİT'in, idari görevi sırasında tesadüfen bulunduğu bir suç delilini **bekletmeksizin** adli makamlara bildirmek zorundadır.

Ancak MİT "ByLock" verilerine Mayıs 2016'da ulaşmasına rağmen yasal olarak yapması gerekeni yapmamıştır.

MİT bu verileri görevi olmamasına ve bu konuda adli bir görevlendirme yapılmamasına rağmen 6 ay uhdesinde tutarak 'sözde' inceleme yapmıştır.

Bu hukuksuzluğun dışında MİT; bir de teknik rapor hazırlamıştır. Oysa bilirkişilik yasası ve CMK 63. maddesine göre bir görevlendirme de yok. MİT'in ByLock listesi ve teknik analiz raporu CMK 73 ve 134 gereğince hukuken bir anlam ifade etmez, **yasak delildir**. Yasal zincir takip edilmediği için ByLock 'un yasal delil olması mümkün değildir. **Yasal olarak ByLock listesi ve analiz raporu bu nedenle yok hükmündedir**.

Bütün bunlara rağmen on binlerce kişi yasal olmayan bu listelerle tutuklanmaktadır. MİT yasal olarak bir mahkeme kararı olmadan verilerde yaptığı inceleme sonucu **düzenlediği** listeyi ve ByLock LOG kayıtlarını 9 Aralık 2016 tarihinde Ankara Cumhuriyet başsavcılığına sunmuştur ve aynı tarihte Sulh Ceza Hakimliğinden inceleme kararı alınmıştır. **Yani ByLock incelemesi ve listeleri için bu mahkeme kararı sadece göstermeliktir**.

Zira bu karar çıkmadan her türlü inceleme zaten yapılmıştır. Uluslararası adli yardımlaşma kurallarına uyulmadan ne şekilde elde edildiği bilinmeyen LOG kayıtları üzerinde istediği değişikliği ve dezenformasyonu yaptıktan sonra adli makamlara

51

www.cumhuriyet.com.tr/m/haber/turkiye/841472/60_yasindaki__Rustem_dedeye__tutuklama_talebi__ByLock_u_kalp_ilaci_sandi.html

52 www.cumhuriyet.com.tr/m/haber/turkiye/842992Kamyoncu__isci__ogrenci__ev_hanimi..._26_kisiye_ByLock_operasyonu.html

teslim etmiştir. Ancak bu aşamadan sonra bile **veriler üzerinde tarafsız bir bilirkişi incelemesi yapılmamış**; istihbarat biriminin raporuyla adli işlemler yapılmıştır.

Yargılamalarda istihbari bilgilerin baz alınması sonrasında yerel ve uluslararası mevzuatın buna izin vermemesi ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine dair yükselen sesler karşısında mahkemeler bu sefer kişilerin internet trafik bilgilerini ilgili kurumdan istemeye başladı.

Ancak bu konuda yasal dayanak olan 5651 sayılı İnternet yoluyla işlenen suçlarla mücadele yasasının 4 ve 6 maddelerinde yer alan ve kişilerin internet bilgilerinin 2 yıla kadar izlenmesi ve depolanmasıyla adli makamlara verilmesine olanak sağlayan kısımları **Anayasa Mahkemesinin 2015 tarihinde verdiği kararla iptal edildi**. Bu durum bilinmesine rağmen mahkemeler yasal dayanağı olmamasına rağmen kişilerin Anayasayla güvence altına alınmış olan iletişim ve bunun gizliliği haklarını ihlal ederek muhalefeti baskılamaya devam etmektedir.

- AİHM'nin 18 Temmuz 2017 tarihli Mustafa Sezgin Tanrıkulu Türkiye kararında. "Özel hayat ve iletişim, İstihbarat servisleri tarafından icra edilen faaliyetler suçla ilgili değil, aksine, demokratik kurallara ve ulusal güvenliğin korunması amacıyla hukukun üstünlüğüne yönelik tehditleri gidermek amacıyla, onları oluşturan kodlarda belirtilen yetkiler dahilinde, bilginin sistematik ve düzenli olarak toplanmasına ve değerlendirilmesine yönlendirilir.
- Yargıtay, 4 Haziran 2008'de benzer husus ve hukuka ilişkin bir konuda (E. 2008 / 874 ve K.2008 / 7160) Jandarma'ya Türkiye'de herkesin haberleşmesini önleyici müdahaleyi icra etmesine izin veren yerel mahkeme kararıyla ilgili " Türkiye'deki herkesin şüpheli olduğuna ilişkin ülke çapında bir izin (haberleşmenin önleyici müdahalesi için), hukuk kurallarına dayanan demokratik bir devlette herhangi bir kuruma verilmeyecektir ... "

ile hükmünü kurduğunu bundan mütevellit istihbari amaçla bile olsa genel bir kitleyi kapsar şekilde kişiselleştirilmeden alınan iletişimin denetlenmesi kararının sözleşmenin 8. Maddesinin ihlali olduğuna hükmetmiştir.

Ayrıca MİT Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na intikal ettirdiği ByLock verileri üzerinde, adli birime intikal ettirildikten sonra dahi oynama yaptığını itiraf etmiş ve bunu resmi yazışmalara konu etmiştir.⁵³

Bir dijital veride, "**güncelleme ve düzeltme**" diye bir durum **olamaz**, ne Türk yargılama hukukunda ne de dünyada demokratik bir hukuk sisteminde böyle bir mevzuat yoktur. Dijital tespit yöntemi, Türk hukukunda CMK madde 134 (vd) özel olarak düzenlenmiştir.

⁵³ <http://odatv.com/mitten-bylockta-nerede-hata-yaptik-itirafi-0612171200.html>

İlk anda, elde edilen verinin **hash değeri** inceleme tutanağında yer alır. Bundan sonra yapılacak, **en küçük bir oynama** hash değerlerinin değişmesine ve **dijital verilerin delil niteliğini kaybetmesine neden olur.**

Mit, kendi özel yasasına göre elde ettiği veriler adli yargılamada delil olarak kullanılması mümkün olmasa da resmi yazıyla ByLock listelerini "güncelleme ve düzeltme" yaptığını resmen itiraf etmiştir.

"Güncelleme ve düzeltme" ifadesinin; bazı verilerle oynanmış, çıkarılmış veya eklenmiş anlamına geldiği anlaşılmıştır.

Mit tarafından, nasıl elde edildiği belli olmayan ByLock verilerinin, Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildikten sonra, "güncelleme ve düzeltme" yapması, akıllara resmi işleme girmeden önce "**neler yapılmış olabileceği**" getirmektedir.

Dijital veriler, geçmişe yönelik kurgulanmış da olabilir. Kişilerin haberi olmadan Wi-Fi şifresi ele geçirilmiş, haberi olmadan şahıs adına yazışma yapılmış da olabilir.

GSM operatörleri ya da Türk Telekom (eski Avea) GSM yoluyla yapıldığı iddia edilen ByLock yazışmaları, yine kişinin haberi olmadan tam da ByLock yazışmalarının yapıldığı iddialarının olduğu dönemde "**kişilerin internet şifrelerini ele geçirme amacıyla program satın aldığı**" ortaya çıkmıştır.⁵⁴

Türk Telekom, Türkiye'deki tüm internet kullanıcılarının bütün trafiğini kontrol etmeye, kimliklerini tespit etmeye ve şifrelerini öğrenmeye yönelik bir yazılımı sipariş etmiştir.⁵⁵

ByLock serverlerini Mit kendi yöntemleri ile getirdiği iddia edildiğine, adli birimlere intikal ettirilen veriler üzerinde dahi "düzeltme ve güncelleme" yaptığı ilan edildiğine göre, Mit'in imkân ve kabiliyetlerine de göz atmak gerekir.

Adli birimlere intikal etmeden kişilerin haberi olmadan GSM telefonlarından sanki gerçek kullanıcısı yapıyormuş gibi üçüncü kişilerce, **devlet imkanları kullanılarak kumpas** amaçlı yazışma yapılmış olabilir mi.?

GSM Operatörlerinden, kişinin haberi olmadan, ByLock yazışması kumpası nasıl yapılabilir? Teknik olarak MİT'in böyle bir kapasitesi var mıdır? MİT, profesyonel bir IMSI catcher cihaza sahiptir.. MİT, sözkonusu cihazı hem İsrail'den hem de bir Türk firması tarafından üretilen ürünlerden almıştır.^{56 57}

IMSI Catcher cihazı ile istediğiniz kişinin telefon numarası üzerinden, istediğiniz kişiye mesaj gönderebilirsiniz, yine telefonun internet trafiğini kullanabilirsiniz. Yani, o cihaz vasıtası ile, birisi sizin telefon numarasını taklit ederek, bir WhatsApp hesabı

⁵⁴ <http://www.webmasto.com/turk-telekom-procera-networks-internet-gozetimi-yazilimi>

⁵⁵ www.cumhuriyet.com.tr/m/haber/dunya/621344/Muthis_iddia__Turk_Telekom_dan_musterilerine_karsi_casus_yazilim_siparisi.html

⁵⁶ <https://eksisozluk.com/imsi-catcher--1608021>

⁵⁷ <http://www.trsecurity.net/sahada-cep-telefonu-dinleme-sistemlerine-bir-bakis/>

açabilir. Yani WhatsApp Aboneliğinin teyidi için, sizin telefon numarasını kullanabilir. Daha sonra elde ettiği hesap ile, gerek GSM telefonun internetini kullanmak suretiyle gerekse herhangi bir WiFi üzerinden, sizin adınıza mesaj yazabilir. Karşıdaki gerçek kişiler (kurbanlar), söz konusu mesajı sizin gönderdiğinizizi de zannedebilir. **Bu şekilde ByLock hesabı da açabilir.**

WhatsApp gibi programlar, sadece ilk yükleme esnasında sizin telefon numaranıza doğrulama mesajı göndererek, hesap açıyor. Ondan sonra sizin telefon numarasına ihtiyaç duymuyor. ByLock'ta ise, böyle bir doğrulama mesajına da gerek bulunmuyor. WhatsApp, ByLock ya da başka internet haberleşme programlarını, ilk aşamada, **IMSI catcher** kullanarak, hesabı aktif hale getirdikten sonra, sizin adınıza haberiniz olmadan mesaj yazmış olmaları rahatlıkla mümkündür.

Özellikle, 15 Temmuz sonrası yürürlüğe konulan ve MİT tarafından adli birimlere gönderilen... Sonra da hata yapıldı denilerek "düzeltme ve güncelleme" yapılan **yeni ByLock listeleri, hangi suç örgütü tarafından organize edilmiştir?**

Gerçekten ByLock kullanıcıları olabileceği gibi sürekli düzeltme ve güncelleme yapılan **listeler, adli birimlere intikal etmeden önce kaç defa "düzeltme ve güncelleme (!)" ye maruz kalmıştır.** Gerçek kullanıcı yanında, **mağdur edilen, kumpas kurulan on binlerce kişi kimlerdir.** Düzmece yazışma, mağduru ve düzmece yazışmalar kim ya da kimler tarafından kaleme alınmıştır belli değildir.

TEKNİK ÇELİŞKİLER

1- VPN

15 Temmuz darbe girişimi sonrası Türkiye'de adli makamlarca yapılan soruşturmalar ve kabul edilen delillerin Uluslararası Hukuktaki yeri üzerine Hukukçular William Clegg Simon Baker tarafından hazırlanan hukuki mütalaada⁵⁸ da bu hususa yer verilmiştir.

Belirtilen mütalaanın "*MİT Raporunda Temel Olarak Çelişkili Olan Birçok İddia Vardır*" başlığı altında "*MİT Raporu 3.5.1 den 3.5.5 e kadar olan paragraflarda kullanıcıların ByLock Uygulamasına erişebilmek için IP engellemesinden dolayı bir VPN kullanmak zorunda olduklarını iddia etmektedir. Buna rağmen 3.6 da IP adreslerinin ByLock kullanıcılarını tespit etmede kullanıldığı belirtilmiştir. Eğer VPN kullanılıyorsa IP adresleri kullanıcıları tespit etmek için kullanılamayacağından dolayı bu iki iddia birbiriyle çelişkilidir.*" denilmek suretiyle hem programın VPN kullanımına yönlendirdiği hem de VPN kullanılmasına rağmen tespit IP üzerinden yapıldığı belirtilerek çelişkiye düşüldüğü anlatılmıştır."⁵⁹

2- CGNAT SORUNU

⁵⁸ <https://www.2bedfordrow.co.uk/opinion-on-the-legality-of-the-actions-of-the-turkish-state/>

⁵⁹ <https://www.2bedfordrow.co.uk/opinion-on-the-legality-of-the-actions-of-the-turkish-state/>

CGNAT: Carrier Grade Network Address Translation (Operatörler için Ağ Adres Çevirisi diyebiliriz).

IP: İnternette gezen her kullanıcının kimlik bilgisidir. GSM telefon numarası gibi. Bilgisayarlar, Akıllı telefonlar, Tabletler, TV'ler, internete bağlanan sensörler, Güvenlik kameraları, Kombiler, Buzdolapları vb. IP kullanmaktadır. Şu an kullanılan IPv4 te 4,294,967,296 adet IP vardır. IANA dünyada IP'lerin atanmasından sorumludur. Her IP'nin kime ait olduğu bellidir. IPv4 te IP adresi kalmamasından dolayı IPv6 çıkmıştır. Ancak IPv6 ya geçiş Operatörler için çok maliyetlidir.

IPv6 da 340,282,366,920,938,463,463,374,607,431,768,211,456 adres vardır. Operatörler IPv6 ya geçmek yerine daha az maliyetli olan CGNAT kullanırlar.

SANAL IP ile İNTERNETE ÇIKILAMAZ

CGNAT kullanılan yerlerde, internete bağlanan cihazlar GERÇEK IP ye ihtiyaç duyarlar. Gerçek IP, Telefon numarasına, Sanal IP de Dahili numaraya veya Ankesörlü telefona benzetilebilir. Gerçek IP kullanımında, kayıt edilmesinde, raporlanmasında bir STANDART var iken, SANAL IP kullanımında böyle bir standart yoktur.

CGNAT kullanılan operatörlerde GERÇEK IP'yi kimin kullandığının bulunması teknik açıdan çok zordur. Türkiye'de hemen hemen tüm Operatörler CGNAT kullanırlar.

EUROPOL Direktörü Rob Wainwright CGNAT tan dolayı %90 kişi tespiti YAPILAMADIĞINI ancak %10 tespit imkânı olduğu belirtilmektedir. CGNAT kullanılan ve Avrupa standartlarında CGNAT kullanıcılarının maximum yüzde 10 tespit edilebilir denilen bir ortamda aynı şekilde **CGNAT kullanılan Türkiye'de ByLock kullanıcılarının IP üzerinden tespit edildiği iddiası gerçekçi değildir.**⁶⁰

11- DARBE TEŞEBBÜSÜ ve ByLock BAĞLANTISI YALANLARI ve BUNA İLİŞKİN ÇELİŞKİLER

1- Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) 15 Temmuz'u gerçekleştirenler ByLock kullandı iddiasında bulundu.⁶¹

2- Bir Türk yetkili Reuters Haber Ajansına "ByLock bize bunların ağlarını - ilişkilerini – en azından bir kısmını– tespit etmemizi sağladı, "ByLock tespiti yapılan birçok insanın doğrudan darbe girişimine katıldığını söyleyebilirim." Türk yetkili ByLock'un Gülen Hareketi mensupları tarafından aralarında iletişimi sağlamak üzere yapılmış olabileceğini ifade etti.⁶²

⁶⁰ <https://twitter.com/bylockgercegi/status/939917992330252288>

⁶¹ <https://www.turkishminute.com/2016/09/14/turkish-minister-indicates-purges-continue-bylock-users/>

⁶² <http://www.reuters.com/article/us-turkey-security-app-idUSKCN10E1UP>

3- Bununla birlikte, aynı haberde Reuters Haber Ajansı'nın danıştığı uzmanlar ByLock'un Gülen Hareketi mensupları tarafından yapıldığını doğrulayamadılar.⁶³

4- Diğer yandan HSYK 1 Kasım 2016 tarihinde yaptığı bir açıklamada "...yetkililerden ve açık kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında ByLock'un Şubat 2016 tarihinden beri FETÖ diye tarif edilen oluşumun mensupları tarafından kullanılmadığını.." ifade etti.⁶⁴

5- The Wall Street Journal'in haberine göre bir Türk İstihbarat yetkilisi darbe teşebbüsünden birkaç ay önce ülkenin istihbarat örgütü online chat sistemine sızarak milyonlarca gizli mesajı deşifre ettiklerini ancak darbe teşebbüsüne dair herhangi bir mesaj veya ifadeye rastlanmadığını ifade etti.⁶⁵

Eğer bu doğruysa ByLock uygulamasını indirmek ve kullanmak terör örgütü üyeliğinin nasıl en önemli delili olabilir?⁶⁶

6- A.Dilipak:'15 Temmuz'da ByLock'tan "Emriniz var mı?" diye abilerini arayan siyasiler, belediye başkanları biliniyor"⁶⁷

Hükümete yakın ve hükümet çevrelerince sözüne itibar edilen Abdurrahman Dilipak 15 Temmuz'da ByLock kullanıldı şeklinde haber yapmasına rağmen teknik raporlarda görüleceği üzere ByLock son işlem tarihinin darbe teşebbüsünden 4 ay önce kalkmıştır.

12- HAKKINDA ByLock İDDİASI OLDUĞU HALDE KORUNAN KİŞİLERE ÖRNEKLER

Medyaya yansıyan haberlerden parlamentodaki tüm siyasi partilerden uygulamayı kullanan vekillerin olduğu iddialar gündem gelmiştir.⁶⁸

Hatta bazı internet sitelerinde kullandığı iddia edilen milletvekillerinin isimleri bile paylaşılmıştır.⁶⁹

a- HDP Mardin Milletvekili Mithat Sancar, "ByLock kullanan siyasilerin listesinin MİT'ten istenmesini talep ettik ama talebimiz kabul edilmedi" açıklamasında bulundu.

"Ben, Darbe Araştırma Komisyonu üyesiydim. Komisyon toplantıları boyunca da iddialarımızı ve düşüncelerimizi dile getirdik. Siyasi ayağın netleştirilmesi ve ortaya çıkarılması konusundaki taleplerimizin hepsi reddedildi. Mesela, Darbe Araştırma

⁶³ <http://www.reuters.com/article/us-turkey-security-app-idUSKCN10E1UP>

⁶⁴ http://www.hsyk.gov.tr/DuyuruOku/930_basin-duyurusu.aspx

⁶⁵ <http://www.wsj.com/articles/turkeys-powerful-spy-network-never-saw-coup-coming-1469823062>

⁶⁶ <http://tsjustice.info/wordpress/2016/11/08/crime-use-bylock/>

⁶⁷ <http://www.timeturk.com/15-temmuz-da-bylock-tan-emriniz-var-mi-diye-abilerini-arayan-siyasiler-belediye-baskanlari-biliniyor/haber-303241>)

⁶⁸ <http://www.yenicaggazetesi.com.tr/milletvekilleri-de-bylock-kullaniyor-mus-146765h>.

⁶⁹ <http://www.dilekhaber.com/haber/iste-bylock-kullanan-akp-milletvekilleri-340/>

Komisyonu'nda, 'ByLock' kullanan siyasilerin listesinin MİT'ten istenmesini talep ettik. Sadece siyasilerin! Hepsini istemedik. Talebimiz reddedildi. Dedik ki, 'kim kullanıyor, görelim...' Milletvekili mi? Bakan mı? Müsteşar mı? Belediye Başkanı mı? 'Bunları görelim' dedik. Varsa bizden birileri, onları da bilelim istedik. Ama kabul edilmedi." ⁷⁰

b- AK partili Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek'in kayınbiraderi Atiker Konyaspor Başkanı Ahmet Şan ByLock kullandığı iddiası ile 22 Ağustos 2017 de gözaltına alındı ve Savcılığa çıkmadan emniyetten serbest bırakıldı.⁷¹ Buna rağmen 7 Kasım 2017 tarihinde Emniyet, eski Konyaspor Başkanı Ahmet Şan'ın kullandığı telefonda ByLock programı bulunmadığını raporladı.⁷²

c- TRT Eski Genel Müdürü ve Samsun Valisi İbrahim Şahin'in "ByLock" kullanıcısı olduğu iddia edildi. superhaber.tv'nin haberine göre Başsavcılığın basın kartı sahipleri üzerinde yaptığı inceleme sonucu Şahin'in de gizli iletişim ağı "ByLock"u kullandığı belirlendi.⁷³

Buna rağmen hakkında herhangi bir gözaltı ya da tutuklama işlemi yapılmadı. Muhabir, yapımcı ve haber müdürlüğü yapan Abdurrahman Keskin, İbrahim Şahin hakkında "silahlı terör örgütüne üye" olduğu iddiası ile suç duyurusunda bulunması üzerine yapılan soruşturma neticesinde Savcılık soruşturma dosyasında Şahin'in telefonunda ByLock yazılımı olduğu belirtilerek "Şüpheli adına kayıtlı 0532 788 63 .. nolu cep telefonu hattı üzerinden 5 Ocak 2016 tarihinde ByLock programı yüklenmiş olduğu, fakat yapılan incelemelerde mesaj, mail vs. içeriklerine rastlanmadığının Ankara Emniyet Müdürlüğü'nce tespit edildiği..."

d- YARSAV ve Yargıçlar Sendikası eski Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu, sosyal medya hesabından Nejat Kumbasar'ın "ByLock KULLANAN AKP'LİLERİN TAM LİSTESİ" diyerek yazdığı 66 kişilik listeyi paylaşmış ancak bugüne hiçbirini hakkında işlem ya da soruşturma yapılmamıştır.⁷⁴

13- BM, Avrupa Konseyi ve AHİM, AB ve Bazı Ülkelerde - ByLock Açıklamaları/Kararları

BM KARARLARI:

- 1) 28 Mayıs 2019 tarihinde, BM İnsan Hakları Komitesi tarafından Türkiye ile ilgili çok önemli bir karara imza atılmıştır. Özçelik&Karaman /Türkiye kararı:

Bu karar, Malezya dan kaçırılan 3 Türk vatandaşının 2017 yılında BM İnsan Hakları Komitesine müracaatı üzerine verilmiş olup, karar, çok önemli hukuki tespitleri

⁷⁰ <http://odatv.com/mecliste-cok-carpici-bylock-reddi-2410171200.html>

⁷¹ <http://t24.com.tr/haber/konyaspor-baskani-bylocktan-gozaltina-alindi,423025>

⁷² <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201711071030909888-polis-rapor-eski-konyaspor-baskan-telefon/>

⁷³ http://www.medyatava.com/haber/trt-eski-genel-muduru-ve-samsun-valisi-icin-bylock-iddiasi_144991

⁷⁴ <https://twitter.com/eminagaoglu/status/914108825313189888>

içermektedir. (6706 sy md.7 vd.) BM Özçelik-Karaman-Türkiye kararında, Türk hükümetinin bu kurallara uymadığı, Malezya Hükümetine herhangi bir adli talep yazısı göndermediği ifade edilmiştir.

Komisyon,

Türkiye' hükümetinin savunma olarak ileri sürdüğü, kaçırılan kişilerin ByLock kullandığı ve Bank Asya da hesaplarının olduğu ve bunların terör delili olduğu iddiasını anlamsız bulunmuştur. Türk mercilerinin ByLock kullanmanın terör delili olduğunu iddiasına karşı BM İnsan Hakları Komisyon'u ByLock kullanmanın terör delili olamayacağını belirtmiştir.

Türk eğitimcilerin özgürlüklerinin ihlal edildiğini savunan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu bu karara uyması için Türk makamlarına 180 gün süre tanıdı. Ayrıca BM komisyonu tutuklamaların keyfi olduğunu belirterek mağdurlara tazminat ödenmesine hükmetmiştir.

2) *BM-KTÇG Mestan YAYMAN kararı (A/HRC/WGAD/2018/42)*⁷⁵

Konunun teferruatıyla ele alınıp incelendiği belgelerden biri Mestan YAYMAN kararıdır (21 Ağustos 2018, Opinion: 42/2018). Antalya Vali Yardımcısı olan YAYMAN memleketinde aile ziyaretinde iken 01 Eylül 2016 da gözaltına alınır ve 'FETÖ/PDY üyesi' ile suçlanır. Delil olarak da bir tanığın ifadesi ve kızını Gülen Hareketi'yle ilişkili 'yasal' bir okula göndermesi gösterilir. Tutuklanır. Aradan 10 ay geçtikten sonra, 02 Haziran 2017 de tekrar sorguya çağrılır, bu kez Aralık 2014 de ByLock kullandığı suçlaması yöneltilir.

YAYMAN suçlamaları reddeder, ayrıca istihbarat teşkilatı tarafından bir excell tablosuyla oluşturulan listeye istinaden suçlama yapılamayacağını savunur. Fakat yerel mahkeme, ByLock listesinde adının bulunmasının tek başına yeterli olduğu gerekçesiyle 7 yıl 6 ay hapis cezasına hükmeder.

Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (BM-KTÇG) başvuru üzerine vakıyı analiz eder. BM-KTÇG ilk önce, Türk makamlarının Hizmet Hareketi hakkında '15 Temmuz 2016 da darbe teşebbüsüyle silaha bulaştıkları ve terör örgütü haline geldikleri' iddiası ve kendi kabullerini hatırlatarak, bu tarihten önceki eylemlerin suç olarak kabul etmenin büyük bir çelişki oluşturduğuna dikkat çekmiştir.

Tespit edilen diğer hak ihlallerine konumuzu doğrudan ilgilendirmedinden ve bu çalışmanın hacmi uygun olmadığından değinmiyoruz. ByLock konusuna münhasır önemli tespitlere yer vereceğiz. Bu kapsamda, BM-KTÇG demokrasi ile idare edilen ve hukukun üstünlüğü ilkesini benimsemiş devlet ve toplumlar için 1) ifade özgürlüğü, 2) toplantı ve gösteri yapma özgürlüğü ve 3) örgütlenme özgürlüğünün önemine vurgu yapmıştır. Dolayısıyla, kullandığı kabul edilse bile, ByLock kullanmanın suç

⁷⁵ www.ohchr.org/Documents/Issues/Detention/Opinions/Session82/A_HRC_WGAD_2018_42_AEV.pdf

olarak kabul edilemeyeceğine, aksi durumun sayılan özgürlüklerin ihlali anlamına geleceğine değinmiştir. Netice itibariyle BM-KTÇG Mestan YAYMAN'ın tutukluluğunun keyfi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

3) *BM-KTÇG Muharrem GENÇTÜRK kararı (A/HRC/WGAD/2018/44)*⁷⁶

Bir akademisyen olan Muharrem GENÇTÜRK hakkında da ByLock nedeniyle soruşturma yapılmış ve tutuklanmıştır. BM-KTÇG aynı şekilde, yukarıda açıklanan gerekçelerle tutuklamanın keyfi olduğu sonucuna varmıştır. Diğer bir deyişle, BM-KTÇG nun ByLock hakkındaki görüşü istikrar kazanmış ve bir bakıma kaziyi-i muhkeme haline gelmiştir.

4) *BM İnsan Hakları Konseyi'nin 2015 Tarih ve A/HRC/29/32 sayılı Rapor ve Kararı*⁷⁷

BM İnsan Hakları Konseyi, 22 Mayıs 2015 tarihli 29. oturumunda, özel raportör David Kaye'nin, 'Düşünce ve İfade Özgürlüğünün Korunması ve Geliştirilmesi' başlıklı raporunu görüşerek kabul etmiştir. Buna göre demokrasinin ve hukukun üstünlüğünün sağlanması için ifade özgürlüğü temel unsurdur. İfade özgürlüğünün gerçekleşmesi için de uçtan uca şifrelenmiş şekilde veya anonim usulle cep telefonları ile ya da sosyal medya uygulamaları vasıtasıyla haberleşmenin suç olarak kabul edilemeyeceği kaydedilmiştir. Hatta daha da ötesinde, öncelikle devletlerden ve resmî kurumlardan negatif yükümlülük kapsamında şifreli ve anonim haberleşmenin suç olarak görülmemesi istenmiş; pozitif yükümlülük olarak da bilakis şifreli ve anonim haberleşmenin daha hızlı, kolay ve güvenli yapılabilmesi için alt yapının güçlendirilmesi, mevzuatın da buna uygun hale getirilmesi istenmiştir. Aynı raporda özel sektör ve sivil topluma da ticari ve sivil faaliyetlerin bu çerçevede geliştirilmesi tavsiyesinde bulunulmuştur.

Bu rapor ve karar, zamanlaması itibariyle oldukça önemli ve ilginçtir. Zira raporun açıklandığı ve kabul edildiği tarih, 15 Temmuz 2016 darbe teşebbüsünün ve ByLock suçlamasının çok öncesine aittir. ByLock listeleri, suçlamaları, MİT in veri tabanını ele geçirmesi gibi kavramlar ve olgular henüz tedavülde değildir. Nitekim raporda ve hazırlık evrakında tabiatıyla, bu konularda hiçbir kayıt yoktur.

Bu durumda, Türk makamlarının 'şifrelenmiş uygulamayla, gerçek kimliklerini gizleyerek haberleşiyorlar, dolayısıyla terör örgütüdür' kurgusunun ne kadar haktan ve adaletten uzak olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

⁷⁶ https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Detention/Opinions/Session82/A_HRC_WGAD%20_2018_44_AEV.pdf

⁷⁷ <https://undocs.org/A/HRC/29/32>

5) *BM İnsan Hakları Konseyi, Türkiye’de Fikir ve İfade Özgürlüğü Raporu (A/HRC/35/22/Add.3)*⁷⁸

BM İnsan Hakları Konseyi’nin 07 Haziran 2017 tarihindeki 35. oturumda kabul edilen ‘Türkiye’de İfade Özgürlüğü Raporu’ başlıklı rapor ve belgede, MİT in oluşturduğu listeler üzerinden ByLock kullandıkları gerekçesiyle insanlar hakkında soruşturma yapılması ve görevlerinden uzaklaştırılmaları hukuka aykırı, gösterilen delillerin yetersiz olduğu belirtilmiştir.

6) *BM İnsan Hakları Konseyi’nde APS’nin Açıklaması (A/HRC/36/NGO/88)*⁷⁹

BM İnsan Hakları Konseyi bünyesinde Genel Danışman statüsünde bulunan sivil toplum kuruluşu “Türkiye: Güvenli dijital iletişim, insan hakları için çok önemlidir” başlıklı açıklamada, sivil toplum ve ifade özgürlüğü için anonimleştirilmiş ve şifrelenmiş dijital haberleşmenin çok önemli olduğu vurgulanarak, Türkiye’de insan hakları savunucularının gözaltına alınması kınandı. Açıklamada ayrıca BM İfade Özgürlüğü Özel Raportöre David Kaye’nin 2015 tarihli raporuna⁸⁰ dikkat çekildi.

7) *BM İfade Özgürlüğü Özel Raportörü David Kaye’nin Basın Açıklaması*⁸¹

BM İfade Özgürlüğü Özel Raportörü David Kaye, “Türkiye’nin kendi yargısı Türkiye’nin vatandaşlarına karşı devam eden ifade ve düşünce özgürlüğü ihlallerinde yeterli korumayı sağlamakta aciz veya isteksiz olduğunu kanıtlamıştır” ifadesini kullandı, örnek olarak gazeteci Kadri GÜRSEL hakkında, ‘ByLock yüklü birinin araması’ nedeniyle hakkında soruşturma başlatılmasını gösterdi.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararı

AİHM, 12778/17,

Alparıslan Altan v. Türkiye kararında önemli bir karara imza atmıştır. (16.04.2019, Karar tarihli)

Anayasa Mahkemesi eski üyesi olan başvuru Alparıslan Altan, 1968 doğumludur ve Ankara’da yaşamaktadır. Başvuru halen tutukludur.

Başvuru, 1993 yılında savcı olarak başladığı kariyerine 2001 yılında raportör olarak atandığı Anayasa Mahkemesi’nde devam etmiş, 27 Mart 2010 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesi hakimliğine atanmış ve 26 Ekim 2011 tarihinde Anayasa Mahkemesi Başkanvekili olarak seçilmiştir. Başvuru, olayların yaşandığı tarihte Anayasa Mahkemesi’nde hakimdir.

⁷⁸ <http://undocs.org/en/A/HRC/35/22/Add.6>

⁷⁹ http://ap.ohchr.org/documents/alldocs.aspx?doc_id=28700

⁸⁰ Kaye, D. (2015). Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression, David Kaye (A/HRC/29/32), paragraph 23. www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/HRC/29/32

⁸¹ <http://www.tr724.com/birlesmis-milletler-turkiyede-yargi-kendi-vatandaslarini-korumada-aciz-isteksiz/>

15 Temmuz 2016 tarihinde darbe girişimi yaşanmış, 20 Temmuz 2016 tarihinde olağanüstü hal (OHAL) ilan edilmiş, 21 Temmuz 2016 tarihinde Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne Sözleşme'nin 15. maddesi altında derogasyon bildirim yapılmıştır. Darbe girişimi sonrasında aralarında başvurusunun da olduğu iki Anayasa Mahkemesi üyesinin, 160'tan fazla Yargıtay ve Danıştay hakiminin de olduğu 3.000 hakim ve savcı gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır.

Başvurucu aleyhine ByLock da dahil bütün deliller Altan tutuklandıktan aylar sonra mahkemeye sunulduğu için Altan'ın acil tahliye edilmesine karar verilerek Türkiye'ye süre tanınmıştır. Bu olay, Erdoğan rejimi tarafından sebep göstermeden tutuklanmış ve daha sonra ByLock bahane edilmiş binlerce kişiden bir örnektir.

Diğer Açıklamalar / Kararlar:

a- BM'nin Düşünce ve İfade Özgürlüğünün Korunması ve Geliştirilmesine Yönelik Özel Raportörü David Kaye:

ByLock isimli kriptolu özel mesajlaşma uygulamasının kullanılması iddiası üzerine yapılan tutuklamalar konusunda birkaç örnek dikkatime sunuldu. ByLock uygulamasını Gülen Hareketi ile irtibatlandıran otoriteler uygulamanın Gülen Hareketi mensuplarının gizli haberleşme aracı olduğunu iddia ediyorlar. Tutuklamalar bazen ByLock uygulamasının kişinin kişisel bilgisayarında olduğuna dair net olmayan deliller üzerine yapılmıştır. İddia edildiğine göre, MIT ByLock kullanıcılarının listesini tespit ederek bu kişileri takip edip gözaltına almaktadır. On binlerce devlet memuru iddia edildiği üzere söz konusu uygulamayı kullandığı için kovuldu veya tutuklandı.⁸²

b- AB Terörle Mücadele Şefi Kerchove Reuters Haber Ajansına: “Gülen Hareketi terör örgütü olarak görmüyoruz ve bu görüşün yakın zamanda değişeceğini zannetmiyorum.” Sadece bir uygulama indirmek gibi ikinci derece delil değil iddia edilen örgütün varlığına dair somut delillerin olması lazım” dedi.⁸³

c- BM' in Düşünce ve İfade Özgürlüğünün Korunması ve Geliştirilmesine Yönelik Özel Raportörün 2015 tarihli raporunda “kriptolama ve kimliğin gizlenmesi online ortamda kişi ve gruplara düşünce ve ifade özgürlüğünün keyfi ve hukuksuz müdahale ve saldırılara karşı özel hayatın gizliliğinin dair bir güvenli bir alan oluşturduğunu ifade etmektedir. Dolayısıyla sadece kriptolu bir uygulama kullanmanın bir suç olarak görülmeyeceğini vurgulamaktadır.⁸⁴

d- BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Zeid Ra'ad Al Hussein “Kriptolama araçları olmaksızın hayatlarımızın tehlikede olduğunu ifade etmek abartılı olmaz. En kötü senaryoda, insanların kendi temel hak ve hürriyetlerini kullandıkları için bir devletin

⁸² <https://t.co/yi0741iSoz?amp=1> page 14

⁸³ http://mobile.reuters.com/article/amp/idUSKBN1DU0DX?__twitter_impression=tr

⁸⁴ <https://medium.com/@privacyint/encryption-at-the-centre-of-mass-arrests-one-year-on-from-turkeys-failed-coup-e6ecd0ef77c9>

kendi vatandaşının telefonuna sızma imkânı dolayısıyla onları mahkum etmesi olur.”⁸⁵

e- BM'nin İnsan Hakları Konsey'i için çalışan Keyfi Gözaltılar ve Tutuklamalarla İlgili Çalışma Grubu (WGAD) Şanlıurfa Cezaevinde tutuklu bulunan Kürşat Çevik'in derhal serbest bırakılmasını talep etti.

Karar Türkiye'nin İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 9, 10 , ve 11. Maddelerini ve Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesinin 9, 10 ve 14. Maddelerini ihlal ettiğini vurgulamaktadır.

Kürşat Çevik 6 aydan fazla kendisine resmi olarak ne ile suçlandığı belirtilmeden cezaevinde kalmıştır. Özgürlüğünden mahrum bırakıldığı 9 ay boyunca sadece 4 kez avukatlarıyla görüşebilmiş ve avukatları ve kendisi hakkında hazırlanan dosyanın tamamına erişimine izin verilmemiştir.

Keyfi Gözaltılar ve Tutuklamalarla İlgili İnsan Hakları Konseyi Çalışma Grubu Kara No. 38/2017 - Kürşat Çevik Konusu (Türkiye)

“İddianame Kürşat Çevik'in ByLock isimli bir iletişim programı kullandığını belirtmektedir. İddia makamı kriptolamanın Türkiye'de suç teşkil ettiğine dair herhangi bir delil sunamamıştır. Sanık hakkındaki iddialara karşı “İddianamede söz konusu uygulamanın Temmuz 2014 tarihinden itibaren Apple Mağazasından kullanıma kaldırıldığını belirtmektedir ” diyerek; kendi telefonunu 2015 yazında aldığını bu yüzden o tarihte yayında olmayan bir uygulamayı indirmesinin mümkün olmadığını vurgulamıştır. Kaynak, davanın 4 Temmuz 2017 tarihine ertelenmesi ile duruşma hakiminin Çevik'le ilgili söz konusu uygulamayı kullandığına dair yeni delillerin ortaya çıkacağını ümit ettiğine dair endişelerini ifade etmiştir. Bu bağlamda, kaynak asıl kaygılarının beklenen “delillerin” üretileceği yönünde olduğunu dile getirmiştir.⁸⁶

İngiltere Akın İPEK Davası ve ByLock

ByLock konusunda önemle üzerinde durulması gereken belgelerden birisi de aralarında Akın İPEK'in de bulunduğu bazı şahıslar hakkında Türkiye'nin İngiltere'den iade talebi üzerine yapılan yargılamada Westminster Kraliyet Mahkemesi'ne sunulan resmi yazıdır. Belge iade talep eden, yani davacı konumunda bulunan Türkiye tarafından mahkemeye sunulmuştur.

Türkiye önce, bu belgenin sahte olduğunu iddia etmiş, ardından gerçek olduğu anlaşılınca Londra Büyükelçiliği'ndeki bir görevlinin bakanlıktan habersiz kendi inisiyatifiyle hazırlamış bir evrak olduğunu, gerçeği yansıtmadığını belirtmiş, ilgilinin de geri çağrıldığını ve inceleme başlatıldığını açıklamıştır. Sonradan bahsi geçen görevlinin Uzak Doğu'ya atandığı ve görevine başladığı basına yansdı.

⁸⁵ <https://medium.com/privacy-international/winning-the-debate-on-encryption-a-101-guide-for-politicians-4ff4353d427>

⁸⁶ <https://medium.com/@privacyint/encryption-at-the-centre-of-mass-arrests-one-year-on-from-turkeys-failed-coup-e6ecd0ef77c9>

'Telefonunda ByLock bulunan birisi tarafından aranmış olmak' dahi suç kabul edilirken, böylesine önemli ve ciddi bir belgeyi, 'devletten habersiz ve gerçek dışı bilgilerle düzenleyip yabancı mahkemeye sunmak' fiilinin, sadece ilgiliyi geri çağırarak ve Uzak Doğu'ya atanmakla geçiştirilmesi bile tek başına, bahsedilen belgenin devletin bilgisi ve kontrolü dahilinde hazırlanıp sunulduğunu göstermektedir.

Belgenin ByLock açısından önemi içeriğinden açıkça anlaşılmaktadır. Çünkü yazıda " ByLock, 'FETÖ üyeleri arasında haberleşme amaçlı kullanılan bu uygulama, yazışmaların içeriği FETÖ'nün gizli amaçlarını gerçekleştirmek için hayati öneme haiz suç teşkil eden ve gizli eylemler yürütmek amacıyla kullanılmadığı sürece, bir kanıt olarak kullanılamaz..." denilmektedir. Gerçekten de bu ifadeler, evrensel ilkelere, AİHM, BM, ABAD gibi uluslararası yüksek mahkeme ve insan hakları teşkilatlarının içtihat ve görüşlerine uygundur. Şifreli ve/veya kimliği saklayarak haberleşmek tek başına suç değildir, içeriğine bakmak gerekir.

Nitekim Westminster Kraliyet Mahkemesi 28 Kasım 2018 tarihli kararının gerekçesinde, söz konusu belgenin devletin resmi görüşünü yansıtmaması nedeniyle görmezden gelemeyeceğine temas ederek, adil yargılanma hakkı konusunda ciddi kuşklar olsa da tamamen yok olduğundan bahsedilemeyeceğini belirtmiştir.

Oysa ki Türkiye'de, yazıda belirtilenin aksine yüz binin üzerinde insan sadece ByLock uygulamasını indirdiği, Litvanya'daki sürücüyeye bağlandığı gerekçesiyle 'silahlı terör örgütü üyesi' olmakla suçlanmakta, soruşturulmakta, yargılanmakta ve hatta mahkûm edilmektedir.

Bu durumda, Türkiye'nin Akın İPEK ve dosya arkadaşlarının iadesini sağlamak amacıyla, gerçeği yansıtmayan resmî belge hazırlatıp sunduğu, işin açığa çıkması üzerine de olayı bir personelin üzerine yıkarak sorumluluktan kurtulma yoluna gittiği akla gelmektedir.

Uluslararası Yargı Çatı Kuruluşlarının Ortak Bildirisi

ByLock hakkında en önemli belgelerden bir başkası da Avrupa'nın dört önemli yargı teşkilatı meslek kuruluşu çatı örgütlerinin başkanları tarafından ortak bir açıklama ve mektupla, Türkiye'deki keyfi tutuklama ve gözaltı uygulamalarının sona erdirilmesine, adil yargılanma hakkına saygı duyulmasına yönelik çağrılaridir.

Avrupa İdari Yargıçlar Birliği (AEAJ) Başkanı Edith Zeller, Avrupa Yargıçlar Birliği (EAJ) Başkanı José Igreja Matos, Yargıçlar için Yargıçlar (RvR) Başkanı Tamara Trotman, Demokratik ve Özgür Avrupa İçin Yargıçlar Birliği (MEDEL) Başkanı Filipe César Marques'in imzaladığı açık mektupta⁸⁷, önemli hak ihlalleri sıralandı. Bu kapsamda YARSAV başkanı Murat ASLAN'ın da ByLock kullandığı iddiasıyla 'terör örgütü üyeliği' isnadına maruz kaldığı hatırlatılarak, 'ByLock uygulamasının da WhatsApp veya diğer iletişim programlarına benzer bir uygulama olduğu, bunun delil

⁸⁷ <https://www.iaj-uim.org/news/human-rights-day-2018-letter-of-the-platform-for-an-independent-judiciary-in-turkey/>

değeri hakkında açıklama yapılmadığı gibi, içeriğine yönelik de araştırma yapılmadığı açıklanmıştır. İsimleri geçen yargı meslek kuruluşları, fikir, dünya görüşü, amaç ve ideal bakımından birbirine rakip, hatta zıt durumda bulunan teşkilatlardan oluşmaktadır. Bu da ByLock uygulamasının Türkiye’de suç delili olarak kabul edilmesinin, her türlü fikir ve dünya görüşü bakımından kabul edilemez ve hukuka aykırı olduğunu göstermektedir.

14- ULUSLARASI TOPLUM VE ByLock GÖRÜŞLERİ

A- Danimarka Liberal Parti'den siyasetçi Michael Aastrup Jensen, aynı zamanda Avrupa için Liberal ve Demokrat İttifaklar Başkan Vekili olarak şunları söyledi:

"Bir yanda Türk heyeti bu konuyu ele aldığına selamlıyorum, ancak açıkçası Türkiye’de sorunlar olduğunu da belirtmeliyim. Terörle mücadeleyi, birçok insanı terörist sempatanları etiketlemek için bir bahane olarak kullanıldığında Türkiye gibi demokratik bir ülkede sorunlar var demektir. Sıradan insanların kitlesel olarak tutuklanmasını gördük, belki de bir Gülen uygulaması falan yükledikleri için. Kendisini demokratik olarak nitelendiren bir Avrupa ülkesinde bunlar olmamalı. Bu ilerlemenin yolu değil. Bu, yalnızca terör örgütleri ve radikal görüşlerin üremesi ile sonuçlanıyor ve bunun durdurulması gerekiyor." Jensen, Google Play’de herkese açık olan ByLock adlı bir WhatsApp benzeri mesajlaşma uygulaması indirdikleri için on binlerce kişinin Türkiye’de tutuklanması ile ilgili müthiş bir noktayı vurguladı.⁸⁸

B- RSF’nin Doğu Avrupa ve Orta Asya bürosunun başında bulunan Johann Bührer "Tüm ByLock kullanıcılarını ve onlarla bağlantı kuran herkesi suçlu olarak aynı kefeye koymak tamamen yasalara aykırıdır." dedi. "Yargı makamları, gazetecileri suç faaliyetlerine özgü ve bireysel bir bağlantı oluşturmadan tek başına bu uygulamaya dayanarak suçlayamazlar."⁸⁹

C- Almanya’nın en çok satan Haftalık Bilgisayar Dergisi (434.030 Baskı), Computer Bild tarafından 16.09.2017 tarihli Almanya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Prof. Dr. Frank Überall tarafından yayınlandı:

"Türkiye’de birçok insan (vatandaşlar, gazeteci ve muhalifler) ByLock nedeniyle mahkemeye çıkıyor."

* **ByLock: muhalifler için tuzak** *

ByLock mesajlaşma uygulaması 2014’te Android ve IOS için yapıldı. Suudi Arabistan ve İran’da yaygındı. Bu uygulamayı özellikle Türkiye’deki siyasi muhalifler, yazışmaları şifrelediği için kullanıyorlardı. MIT, 2015’te Litvanya sunucusunu hackledi (sunucuda ByLock kullanıcı adlarının listesi ne yazık ki şifresiz bir şekilde duruyordu),

⁸⁸ https://www.turkishminute.com/2017/07/03/opinion-erdogans-terrorists-in-turkey/amp/?__twitter_impression=true

⁸⁹ <https://rsf.org/en/news/journalists-new-wave-arrests-turkey>

hemen arkasından ByLock kullanıcıları devlet tarafından yakalandı. Aynı zamanda, zaten uygulama telefonda silinse bile kullanıcının telefonunda bir iz bırakıyor ve bunun sayesinde tekrar bulunabiliyordu.

ByLock kullanıcıları genellikle şüpheli

ByLock kullanmak, sebebi ne olursa olsun, Türkiye'de şüpheli olmak için yeterlidir. Anadolu Haber Ajansı'na göre; kullanıcılar teröristlerin ta kendisidirler ve bu "teröristler" de Gülen hareketine bağlıdır. Türk hükümetine göre 2016'daki darbe teşebbüsünün yegâne şüphelisi ve başı o anda Amerika'da bulunmakta olan Fethullah Gülen'dir.

ByLock, Skype'a bir alternatif olarak Amerika doğumlu ve orada yaşamakta olan David Keynes tarafından yayılmıştır.

Bir röportajda Keynes bu uygulamayı "Gülen sempatizanları içerisinde şifreli bir şekilde haberleşebilmek için" yarattığını ifade etti. Ama aynı zamanda Türk gazetecileri bu uygulamayı davacılar ve güvenlik birimleri hakkında bilgi paylaşmak için kullanıyorlardı.

Futbol yıldızı ByLock kullanmaktan gözaltına alındı.

Almanya Gazeteciler Birliği Başkanı Frank Überall, gözaltına alınan gazetecilerin derhal serbest bırakılmasını istedi. "Türkiye'de hukuk kurallarının son kalıntıları başbakan Erdoğan ve takipçilerinin paranoyalardı." diye ekledi. Son olarak, Türkiye Futbol Milli Takımı'nın kalecisi Ömer Çatkıç komik bir şekilde gözaltına alındı - o da iddia edildiğine göre bir ByLock kullanıcısı idi.⁹⁰

D- @europarl_en Üyesi Eş-Başkanı Evde Euronest Meclisi Almanya ve Avrupa'da Rebecca Harms @RebHarms

"ByLock ile ilgili @foxit tarafından hazırlanan rapor ve Türk mahkemelerinde yapılan suçlamalar iddianamesin ne kadar tuhaf olduğunu gösteriyor."⁹¹

"Okumalısınız: #ByLock hakkındaki MIT raporunun @foxit incelenmesi, 75.000 kişinin gözaltında tutulması için temel #Turkey @cumhuriyetgzt @WashingtonPoint"⁹²

"@FreedomHouseDC tarafından internete giren Özgürlük hakkında # Türkiye2017'de yayınlanan yeni rapor, bir başka makalede #ByLock @foxit @cumhuriyetgzt okumalıdır."⁹³

E- Kenneth Roth Yönetici Müdür, İnsan Hakları Nöbeti @KenRoth

⁹⁰ <http://romanyahaber.com/2017/10/14/computer-bild-bylock-iddialarini-inceledi-sacma-suphe/>

⁹¹ <https://twitter.com/RebHarms/status/923574434404937729>

⁹² <https://twitter.com/RebHarms/status/918085191704465408>

⁹³ <https://twitter.com/RebHarms/status/931084006908678144>

"Erdoğan'ın iddialarına rağmen, Türkiye'nin popüler bir şifreleme uygulaması indirdikleri için insanları tutma haklarını ihlal ediyor".^{94 95}

F- Araştırmacı Gazeteci Serena Tinari // eş başkanı @investigativ ch // gururlu kurucularından @serenatinari

"Kriptolu uygulama kullanmaktan, Twitter'da takip edilmiş olaktan ve genç bir gazeteci olmaktan 7 sene 6 ay hapis cezası. Dünya'nın en büyük gazeteci zindancısı olmaktan sana yazıklar olsun Türkiye! (#Turkey) Parıldak'ı özgür bırakın. #journalismnotacrime (Gazetecilik suç değildir)"

G- Johns Hopkins'de kriptografi öğretmeni Matthew Green. (Mdblog.cryptographyengineering.com) @matthew_d_green

"Türkiye yaklaşık 100.000 insanı Google Play'den bedava kriptolu mesajlaşma programı kullanmaktan dolayı tutukladı. Lütfen Türkiye'den ders almayınız"^{96 97}

I- Tor Projesi @torproject

"Bu büyük bir insan hakları ihlalidir – Türkiye'de binlerce insan enkripsiyonlu bir mesajlaşma uygulamasını yüklemekten tutuklandı."^{98 99}

J- Yazılım mimarı Angsuman Chakraborty, girişimci kurucu:

@angsuman "Türkiye yaklaşık 75 bin vatandaşını kriptolu mesajlaşma uygulaması ByLock'ı yüklemekten tutukladı."¹⁰⁰

K- Kıdemli Danışman Yardımcı Hukuk Doçenti Sejal Parmar, Viyana, (Austriapeople.ceu.edu/sejal_parmar)

"Türkler kriptolu uygulama kullanmaktan gözaltına alındı 'insan hakları ihlal edildi' #Turkey #HDIM2017"¹⁰¹

L- @theFIREorg ile Konuşma özgürlüğü hakkı savunucusu Sarah McLaughlin.

@sarahmclaugh

"Türkiye artık gazetecileri sadece kriptolu bir mesajlaşma uygulaması yüklemekten tutukluyor. Çılgınlık."¹⁰²

⁹⁴ <http://bit.ly/2fEDJqm>

⁹⁵ <https://mobile.twitter.com/KenRoth/status/911076364618424320>

⁹⁶ https://twitter.com/matthew_d_green/status/919269688852533248

⁹⁷ <https://twitter.com/serenatinari/status/933079749898973185>

⁹⁸ <https://www.theguardian.com/world/2017/sep/11/turks-detained-encrypted-bylock-messaging-app-human-rights-breached>

⁹⁹ <https://twitter.com/torproject/status/907677742690439171>

¹⁰⁰ <https://twitter.com/angsuman/status/907939341778935808>

¹⁰¹ https://twitter.com/_SejalParmar/status/907511716195569664

¹⁰² <https://twitter.com/sarahemclaugh/status/895683862319292416>

M- Cyborg Rights (Cyborg hakları) eylemcisi Aral Balkan (cyborgrights.eu), tasarımcı (dekoratör değil).

@aral

“Konuştığımız esnada bile insanlar Türkiye’de halen kriptolu bir mesajlaşma uygulaması kullanmaktan dolayı tutuklanmaya devam ediyor. İşte Cyborg Rights’a (link: <https://cyborgrights.eu>) ihtiyacımızın olmasının sebebi.”¹⁰³

N- Küresel Kamu Politikaları Enstitüsü Yöneticisi ve Kurucularından Thorsten Benner (@GPPi) Berlingppi.net/team/thorsten-...@thorstenbenner

“Türkiye, kriptolu bir mesajlaşma uygulamasını kullanmaktan tutuklanabileceğiniz bir ülke: ‘Tüm şüpheliler söylendiğine göre ByLock mesajlaşma uygulamasının kullanıcıları., 47 akademisyen ve kamu çalışanı şüpheli Gülen siteleri delil alınarak gözaltına alındı. ”¹⁰⁴

O- West Virginia’dan BuzzFeed haber siber güvenlik muhabiri Kevin Collier.

“ Ana kanıt kriptolu mesajlaşma uygulaması kullanmış olmaları. Türkiye distopyaya gitmede iki adım ileride. „¹⁰⁵

P- @NYUCGA’da Profesör AlonBenMeir, saygın @WorldPolicy, @TheWorldPost ve @Jerusalem Post iştirakçisi. Müzakere, çatışma ve çözüm ağırlıklı Orta-doğu siyaseti analizcisi. @AlonBenMeir

“(#Turkey) Türkiye’de suikâstçi zihniyet çok yaygın, telefonunda normal enkripsiyonlu mesajlaşma uygulaması bulunanların bile tutuklanma riskleri var.”¹⁰⁶

R- Geleceğin insan hakları ve teknolojisi hakkında kafasını yoran Policy Officer’ın (Poliçe memuru) Lucy Purd’ı.

@LucyPurdon

@AmosToh adlı kullanıcıya yanıt olarak

“(#Turkey) Türkiye elde olan ve bu gazetecileri ve binler başkasını terörist kabul eden bu ‘kanıtının’ enkripsiyon kullanmak olduğundan bahsetti mi?”¹⁰⁷

S- Amnesty sadece ByLock yüklemenin, uygulama yüklendiği için bir suç olmaması gerektiğine dikkat çekti.¹⁰⁸

¹⁰³ <https://twitter.com/aral/status/891727366409551873>

¹⁰⁴ hurriyetdailynews.com <https://twitter.com/thorstenbenner/status/884831096256507904>

¹⁰⁵ <https://twitter.com/kevincollier/status/840017994780684289>

¹⁰⁶ <https://twitter.com/AlonBenMeir/status/831269308315607040>

¹⁰⁷ <https://twitter.com/LucyPurdon/status/874289708779659264>

¹⁰⁸ <https://t.co/joJgseAp3P>

15- ByLock NEDENİYLE HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILAN -TUTUKLANAN HAPİS CEZASINA MAHKUM OLAN BAZI ÜNLÜ KİŞİLER

1- Doğan Holding Ankara İdari Temsilcisi Barbaros Muratoğlu Aralık 2016 tarihinde Gülen Hareketine destek olmak suçlaması ile göz altına alındı. Muratoğlu'nun göz altına alınma nedenlerinden birisi de ByLock adlı mesajlaşma uygulamasını kullanan avukatlar ve kamu görevlileri ile yaptığı iddia edilen telefonda görüşmeleriydi. Bu suçlamalara dayanarak İstanbul Mahkemesi Murat Barbarosoglu'nu 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir.¹⁰⁹

2- Birleşmiş Milletler'de görevli Hakim Sefa Akay Bylock mesajlaşma uygulamasını kullandığı için tutuklandı ve "terör örgütü üyesi" olmak iddiası ile suçlandı. Hakim Akay savunmasında, Mason olduğunu, Burkina Faso Dışişleri Bakanı'nın tavsiyesi üzerine mesajlaşma uygulamasını Google Play Store'dan indirdiğini ve Masonik konuşmalar yapmak üzere kullandığını ifade etti. Hakim Sefa Akay, Türk hükümetinin var olduğunu iddia ettiği "FETÖ" üyeliği suçlaması ile 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmıştır.¹¹⁰

3- Uluslararası Af Örgütü Türkiye temsilcisi Taner Kılıç da sadece ByLock kullandığı iddiası ile polis tarafından göz altına alındı ve tutuklandı. 14 ay tutuklu kaldı. Yapılan teknik araştırma neticesinde hiç ByLock kullanmadığı anlaşıldıktan 4 ay sonra serbest kaldı. Ancak yargılanmaya devam etmektedir. Hikayesi, ByLock kullanıcı listesinin şaibeli ve keyfi bir liste olduğuna en çarpıcı örnek olmuştur.¹¹¹

4- 35 gazeteci ve basın çalışanı hakkında Bylock'u akıllı telefonlarında kullandıkları gerekçesi ile gözaltı kararı verildi. Bunlar arasında Cumhuriyet Gazetesi yazarı Kadri Gürsel de vardı. Gürsel, ByLock kullanan kişileri aradığı için tutuklandı.¹¹²

5- Televizyon sunucusu Fatma Karaağaç, ByLock kullandığı için işten çıkartıldı ancak sonradan kullanmadığı ortaya çıktı.¹¹³

Ünlü Futbolcular da Toplu ByLock Tutuklamalarından Nasibini Aldı

1- Bekir İrtegin: Fenerbahçe ve Beşiktaş gibi ünlü kulüplerde oynamış olan milli futbolcu Google Play ve Apple uygulama mağazalarında herkesin kullanımına sunulmuş sosyal mesajlaşma uygulaması olan ByLock u kullanmakla suçlanarak göz altına alındı.¹¹⁴

¹⁰⁹ <http://www.milliyet.com.tr/dogan-holding-temsilcisinin-feto-gundem-2363507/>

¹¹⁰ <http://www.platformpj.org/another-victim-turkeys-witch-hunt-un-judge/>

¹¹¹ <https://www.eff.org/tr/deeplinks/2017/07/global-condemnation-turkeys-detention-innocent-digital-security-trainers>

¹¹² <https://rsf.org/en/news/journalists-new-wave-arrests-turkey>

¹¹³ <http://www.internethaber.com/unlu-spiker-bylocktan-isten-atildi-foto-galerisi-1760482.htm>

¹¹⁴ <http://www.sozcu.com.tr/2017/gundem/bekir-irtegin-kimdir-neden-gozaltina-alindi-bylock-mu-kullaniyor-1950805>

2- Ömer Çatkıç: Türkiye Süper Liginin birçok ünlü futbol kulübünde oynamış olan eski milli kaleci Bank Asya'ya para yatırmak ve herkesin kullanımına açık sosyal mesaj uygulaması ByLock kullanıcısı olduğu gerekçesiyle tutuklandı.¹¹⁵

3- Zafer Biryol: Fenerbahçe gibi Türkiye'nin ilk üç kulübünden birinde ve milli takımda futbol oynamıştı ve son olarak da antrenörlük yapıyordu. Biryol ByLock uygulamasını kullandığı gerekçesiyle tutuklandı.¹¹⁶

4- Hakan Şükür: Özellikle UEFA kupasını kazandığı Galatasaray futbol takımında ve milli takımdaki başarılarıyla Türk futbol tarihinin en önemli isimlerinden olan ve aynı zamanda bir dönem milletvekiliği de yapmış olan Hakan Şükür de ByLock kurbanlarından. Şükür herkese açık ByLock uygulamasını en çok kullananlardan olmakla suçlandı.¹¹⁷

16. ByLock SEBEBİ İLE TÜRKİYE'DE YAŞANAN DRAM

Türkiye'de Gülen sempatzanı olduğu iddia edilen kişilere yönelik yapılan idari ve adli işlemlerin ne kadarının doğrudan ByLock'la ilgili olduğuna dair resmi bir açıklama bulunmamaktadır. Bununla birlikte ByLock ile ilgili adli işlemlerin başlatıldığı EKİM 2016'dan itibaren neredeyse tüm ihraçlar/ görevden uzaklaştırmalar/gözetimler tutuklamalar ByLock uygulaması kullanıldığı gerekçesiyle yapılmaktadır. Bu nedenle 2017 verilerine bakıldığında ByLock mağduriyetlerinin büyüklüğü anlaşılacaktır.

2017 Temmuz ayı resmi rakamlarına göre de OHAL sonrası 142 bin 648 kişi memurluktan ihraç edilmiştir. Bunların 33 bin 506'sı görevine iade edilmiş 109 bin 142 kişi işlerini kaybetmişlerdir.¹¹⁸

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu 09.01.2017 tarihli basın açıklamasında 2017 yılında düzenlenen Cemaat operasyonları sonunda 48 bin 305 kişinin tutuklandığı açıklanmıştır.¹¹⁹

¹¹⁵ <http://www.fanatik.com.tr/2017/08/28/eski-milli-kaleci-omer-catkic-tutuklandi-1315742>

¹¹⁶ http://m.hurriyet.com.tr/son-dakika-unlu-futbolcu-fetoden-tutuklandi-40670012?utm_source=t.co&utm_medium=post&utm_campaign=gundem_xmlfeed
<http://www.yeniakit.com.tr/haber/hakan-sukur-bylocku-en-cok-kullanan-fetocu-224621.html>

¹¹⁷ <http://www.yeniakit.com.tr/haber/hakan-sukur-bylocku-en-cok-kullanan-fetocu-224621.html>

¹¹⁸ <http://www.diken.com.tr/feto-bilancosu-50-bin-tutuklu-105-bin-sanik-9-bin-firari-109-bin-issiz/>

¹¹⁹ <https://www.haberler.com/genel-guvenlik-ve-uyusturucuyla-mucadele-10436262-haberi/>

Adalet Bakanlığının 22.10.2017 tarihli açıklamasında ise cemaat soruşturmalarında toplam 49 bin 697 kişinin tutuklu olduğunu, 8 bin 997 kişi hakkında yakalama kararı verildiğini, 738 kişinin ise gözaltında bulunduğunu açıklanmıştır.¹²⁰

Erdoğan'ın bakanlarının ilk açıklamalarına göre 265 bin olarak açıklanan kullanıcı sayısı İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca açılan ilk iddianamede ByLock uygulamasına kayıtlı kullanıcı sayısı 215 bin 92 olarak belirtilmiştir.¹²¹

Ne şekilde, hangi kıstaslarla olduğu bilinmemekle birlikte bu sayı Aralık 2017 de 91 bin kişiye indirilmiştir. Belirtilen verilere göre şu an ByLock'tan tutuklu sayısı yaklaşık **50 bin kişi olduğu tahmini ile henüz hakkında soruşturma başlatılmamış kişi sayısının 41 bin kişi olduğu kabul edilebilir.** 11.01.2018 tarihi itibarıyla Bu tutuklular arasında büyük çoğunluğu ByLock kullandığı gerekçesiyle tutuklanan **17 bin kadın** ve bakıma muhtaç **0-6 yaş aralığında 624 bebek** ve çocuk bulunmaktadır. Bu kapsamda yeni doğum yapan lohusa kadınlar dahi hastanede doğumevi kapısında gözaltına alınıp adliyeye sevkedilmektedir.¹²² Tutuklamalar 2018 Temmuz ayı itibarıyla devam etmektedir.

Çok büyük oranda ByLock kullandığı tespiti iddiasıyla ihraç edilenlerden arasında hâkim, savcı, polis ve memurların da olduğu **50'den fazla intihar vakası** bulunduğunu açıklanmıştır.¹²³ Özellikle **cezaevlerindeki intihar sayısının** ise CHP Milletvekili Barış Yarkadaş'a göre 15.07.2016 dan beri **40'ı aştığı** görülmektedir.¹²⁴

ByLock sıradan Google PlayStore ve AppleStore sanal mağazalarında ücretsiz temin edilebilen WhatsApp tarzı bir iletişim uygulaması olması nedeniyle suç ve delil vasfı taşımamasına rağmen Erdoğan yargısı tarafından MİT'in yaptığı tespitler koşulsuz ve ek bir araştırmaya gerek duymaksızın 50 bin civarında insan tutuklanmış ve tutuklanmaya devam edilmektedir. MİT listesinin doğru ve kesin delil kabul edilmesi nedeniyle on binlerce insanın ByLock'u hiç duymamasına rağmen hatalı tespitler nedeniyle de hayatları perişan olmuştur. **MİT listesi defalarca güncellenmiş Aralık 2017 de 11 bin 480 kişinin daha çıkarılarak liste 91 bine indirilmiştir.**

Bu çıkarılan 11 bin 480 kişi içinden olan 4 kişinin daha önce canına kıydığı anlaşılmıştır.¹²⁵

Bu şekilde canına kıyanlarla birlikte adı uydurma ByLock listelerinde geçmesi nedeniyle ülkeden Yunanistan'a kaçmaya çalışırken 40 yaşında bir fizik öğretmeni olan Hüseyin Maden, eşi 36 yaşında ana sınıfı öğretmeni Nur Maden ile çocukları Nadire (13), Nur (10) ve Feridun (7) Ege Deniz'inde boğularak can vermişlerdir. Beş

¹²⁰ <https://www.memurlar.net/haber/702257/adalet-bakanligi-ndan-feto-operasyonlari-bilancosu.html>

¹²¹ www.hurriyet.com.tr/bylock-icin-ilk-iddianame-215-bin-92-kullanici-var-40342896

¹²² <http://www.tr724.com/hastanede-oda-basan-polis-yeni-dogum-yapan-anneyi-yataga-kelepceledi/>

¹²³ <http://khkliplatformu.com/khklilarda-50den-fazla-intihar-vakasi.html>

¹²⁴ <https://www.evrensel.net/haber/335711/yarkadas-ohalde-en-az-kirk-kisi-cezaevinde-intihar-etti>

¹²⁵ <http://m.haberdar.com/gundem/hatali-bylock-listesinde-adi-olan-4-kisi-daha-once-intihar-etti-h74216.html>

kişilik aileden hayatta kalan olmamıştır.¹²⁶ Aynı şekilde ByLock gerekçesi ile aranan öğretmen Uğur Abdürrezzak, eşi Ayşe öğretmen, çocukları Münir (3) ve Enes (11) vefat etmişlerdir.

Mehmet Safi Ceter, devlet memuru iken ByLock kullanmadığı halde ByLock gerekçe gösterilerek tutuklanmış 16 ay tutuklu kalmıştır. Savcılık ByLock kullanmadığını belirtmesine rağmen göreve iade edilmemiştir.¹²⁷

Emre Öztürk müzik öğretmeni iken görev yaptığı sırada ByLock kullandığı gerekçesi ile önce açığa alınarak ardından tutuklanmıştır. 6 ay tutuklu kaldıktan sonra PARDON denilerek tahliye edilmiştir.¹²⁸

Mağduriyetin büyüklüğü hakkında tek bir örnek vermek yeterlidir; AKP eski milletvekili Şükrü Önder, 2 Haziran 2017'de tutuklanmış, 29 Kasım 2017'de 6 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılmıştır. Aralık 2017 de pardon denilen 11480 kişilik listeye dahil edilerek tahliye edilmiştir.¹²⁹

Sonuç olarak, basit bir iletişim uygulamasının silahlı terör örgütü üyeliğine kayıtsız koşulsuz delil olarak kabul edilmesi nedeniyle 100 binden fazla insan işsiz kalmış, yeni iş bulma imkanlarının engellenmiş, on binlerce insan sivil ölüme terk edilmiştir. Bugüne kadar 50 bine yakın tutuklama, sırada bekleyen muhtemel 40 bin tutuklama daha, sadece ByLock kullandığı gerekçesiyle 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası verilmektedir.

17- ByLock HAKKINDA SAYGIN ANALİZLER VE RAPORLAR LİSTESİ

A- TEKNİK RAPORLAR

1- Daniel Walter tarafından hazırlanmış bağımsız ByLock Uygulaması Raporu

<http://na-copywriting.com/2017/05/the-bylock-report/>

2- Fox-it adli bilişim şirketi tarafından hazırlanmış ByLock Uygulaması Teknik Raporu

<https://blog.fox-it.com/.../fox-it-debunks-report-...>

¹²⁶ <http://www.shaber3.com/maden-ailisinin-huzunlu-hikayesi-haberi/1293247/>

¹²⁷ <https://t.co/Cj1NSoTeRZ>

¹²⁸ <https://t.co/ptBwwQVSxn>

¹²⁹ <https://www.memurlar.net/haber/722421/darbeden-sonra-ilk-besteyi-yapmisti.html>

3- Danimarka kaynaklı bilişim şirketi 75 bin Türk vatandaşının tutuklanmasına gerekçe gösterilen Türk İstihbarat kaynaklarının ByLock raporunu çürütüyor.

<http://bylockreality.com/index.php/technical-reports/an-independent-technical-report-by-a-forensic-company-about-bylock-application>

B- HABERLER

1- Hakimden skandal cevap:

<http://bylockreality.com/index.php/news/108-news/269-scandal-answer-from-the-judge>

2- Mahkemelerde ByLock uygulamasının bir delil olarak kullanılmasının hukuki olmadığına dair bir değerlendirme:

<https://t.co/8gBQgUIGeZ>

3- AKP sahte ByLock içerik üretme ekipleri oluşturdu:

<http://bylockreality.com/index.php/news/108-news/272-akp-set-up-fake-bylock-content-produce-team>

4- Basarisiz darbe girişimi ardından Türk güvenlik güçleri ve adli makamlarının Uluslararası hukuk ihlalleri yaptıklarında şüphe yok.

<https://t.co/ThuS3EG1cO>

5- Bir uygulama kullandıkları gerekçesiyle Türklerin tutuklanması insan hakları ihlalidir.

<https://amp.theguardian.com/world/2017/sep/11/turks-detained-encrypted-bylock-messaging-app-human-rights-breached>

6- "...gazetecileri belirli bir suçla ilgili net bir bağ olmaksızın sadece uygulama kullandıkları gerekçesiyle suçlayamazsınız."

<https://rsf.org/en/news/journalists-new-wave-arrests-turkey>

7- Uluslararası Medya Belgeleri: Türk gazeteciler yeni bir belirsiz tutuklama dalgasıyla karşı karşıya.

<http://bylockreality.com/index.php/news/108-news/276-international-documentsmedya-les-journalistes-turcs-vises-par-une-nouvelle-vague-d-arrestation>

8- Erdoğan Rejimi ByLock uygulamasını Uluslararası Af Örgütü yöneticilerinden Kılıç gibi muhalif isimleri saf dışı etmek için bir bahane olarak kullanıyor. @UN Judge Akay..

<https://t.co/qP5V4nQfZB>

9- HRC 36: Türkiye’de insan hakları için güvenli dijital iletişim hayati bir öneme sahip.

<https://www.apc.org/en/pubs/hrc-36-secure-digital-communications-turkey-are-essential-human-rights>

10- The Guardian: Darbe girişiminden bu yana on binlerce insan toplu bir cezalandırma ve baskı anlayışıyla isinden oldu ve tutuklandı.

<https://t.co/wXLoNL8eJF>

11- Erdoğan yönetimi sadece son 11 ay içinde 50,000 kişiden fazla insani terör suçlamasıyla tutukladı.

<https://t.co/s0FYIWoiAv>

12- Uluslararası Af Örgütü’nün Türk yöneticiyle ilgili ByLock suçlaması

<http://www.informationsecuritybuzz.com/expert-comments/amnestys-turkish-chair-trial-post-coup-crackdown-allegations-downloaded-bylock-app/>

13- Türkiye’de Apple ve Google Play mağazalarında bulunan şifreli bir mesajlaşma uygulaması kullandıkları ve Temmuz 2016 da ki başarısız darbe girişimine katılanların bir kısmının da söz konusu uygulamayı kullandıkları iddiasıyla binlerce akıllı telefon kullanıcısı tutuklandı.

<https://freedomhouse.org/report/freedom-net/2017/turkey>

C- HUKUKİ DEĞERLENDİRMELER

1- Türk Polisi ByLock gerekçesiyle tutuklamalara hayır diyor.

<http://bylockreality.com/index.php/legal-opinions/109-legal-opinions/279-turkish-police-say-no-basis-to-arrest-people-over-bylock-app>

2- Darbe girişimi sonrası Türk Devleti tarafından ByLock uygulaması gerekçe gösterilerek yapılan tutuklamaların hukuki yönden değerlendirilmesi.

<https://www.2bedfordrow.co.uk/opinion-on-the-legality-of-the-actions-of-the-turkish-state/>

3- İsviçre Yüksek Yargısından Federal Hakim Thomas Stadelmann'dan ByLock değerlendirmesi @BylockReality

<http://tsjustice.info/wordpress/2016/11/08/crime-use-bylock/>

4- W. Clegg QC & S.Baker tarafından yapılan ByLock Tutuklamaları hakkında hukuki değerlendirme; ByLock Tutuklamaları Bir Komedi:

<http://www.platformpj.org/report-legal-opinion-published-uk-argues-bylock-arrests-farce/>

5- Kriptolu mesajlaşma uygulaması kullanmak evinizin kapısını kilitlediğiniz veya evinizde çelik kasa bulundurduğunuz gerekçesiyle tutuklanmaya benziyor.

<https://medium.com/@privacyint/encryption-at-the-centre-of-mass-arrests-one-year-on-from-turkeys-failed-coup-e6ecd0ef77c9>

6- Yargıtay 16. Ceza Dairesinin “Bağımsızlığı ve Tarafsızlığının” üzücü hikayesi.

<http://www.platformpj.org/opinion-sad-story-independence-objectivity-16th-penal-chamber-court-cassation/>

7- ByLock gerçeğini anlama.

<http://www.platformpj.org/opinion-arbitrary-use-bylock-instrument-false-accusation/from>